

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia|| Ivridica,|| Sev Ivs Civile Theologicvm,||

Fickler, Johann Baptist

Dilingæ, 1575

VD16 F 976

De hereticis, eorum scriptis & conciliabulis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63414)

etiam exponant. Quod & Phaurinus philoso-
phus sentiens, homines partim esse ridiculos, partim o-
diosos, partim miserabiles dicebat. Ridiculos quidem,
qui ambitiosè ad maiora aspirarent: odiosos, cum ea
consequuntur: miserabiles autem cum spe sua fallun-
tur. Quare ex animo inuocandus & rogandus est
Deus, ut suorum omnium animos eò flectat atque
dirigat, ne quisquam indignus ad maiora capiti suo
aspiciat: neue minus idoneus per media incongrua ad
rerum magnarum gubernationem prouebatur. Dei
primum ministerium est, quod illorum cura & sollicitu-
dini imponitur, non humanum: ideoq; in ijs & huma-
na excludenda est affectio, rectaq; optemperandum
rationi sic fiet, ut omnia quoq; rectius procedant, &
tranquillam tandem rempublicam simus habituri,
quod scixit is, qui rerum omnium est & opifex &
gubernator.

DE HÆRETICIS.

Quantum olim quoq; respub. Christiana varijs
hæreseon sectis fuerit diuexata, et religio uni-
uersalis impugnata, et vicissim quantopere Augusto-
non legibus in rerum pub. turbatores animaduersum
fuerit, non obscure tradunt eorundem leges & consti-
tutiones, in hoc capite sequentes. Quæ cum suis tem-
poribus neq; Pontificum, neq; Episcoporum pia solici-
tudine, neq; demùm ad ipsius Spiritus sancti doctrinã
in instructione sacrosanctis in Patrum concilijs ab er-
rore pertinaci reuocari planè possent, & Christianiss.
principes, quibus orbis imperium simul & Ecclesiæ
pp protectio

Hæresis mul-
torum malo-
rum causa.

Hæreticos è
medio tolli
legibus sanc-
tum est.

Sectæ veteres.

protectio commissa fuerat, sentirent perditionem
rum hominum, quo à Catholica communione dissi-
rant, insano studio veram fidem, Ecclesiamq; conturbant
(quod et hodie, pro pudor, magna ex parte de-
rum scelere contigit) diuelli, et inde temp. quoq;
urbani, politicum ordinem confundi, seditione
tari, defectiones fieri, obedientiam in rebellionem
perduellionem conuerti, in eos qui luto hæresibus
immersi, vel qui, vt Iustinianus loquitur, hæresibus
opinionibus fuerant mancipati, adeo vt sanctorum
silio vel dogmate, vel etiam anathematis fidei,
exinde euelli eruiq; nequiret, necessitate cogente
Ecclesia vna cum imperio Ro. corrueret, leges
Etas tulere, vt hæretici, tanquam perniciosa
hominum, non solum in exilium exturbarentur,
etiam variis supplicii affecti, ultore gladio
rentur. Ita quod pœna grauitate in terrorem
castigarentur, quos pietas Ecclesie et veritas
dius meliores reddere non poterat. Hinc leges
leges Imperatorum Arcadij, Honorij, Theodosij
Valentinianorum, Martiani, Iustiniani et
aliorum, quæ diuersis in Codicis Iustiniani
Titulis, partim alijs voluminibus adnotate
henduntur. In quibus etiam diuersarum veterum
sectarum fit mentio: scilicet Arianorum, Mar-
norum, Pneumatomachorum, Apollinaristarum,
batianorum, Eucnomianorum, Tetradiarum, Valen-
tinianorum, Papienistarum, Montanistarum, Do-
cionistarum, Messalianorum, Euchitarum, Dico-
starum, Manichæorum, idq; genus plurimarum
rum singulis singula de rebus fidei opiniones

ariani, tum seqq. l. C. de haeret. & Manich. Quo-
 scelerata dogmata & opiniones iam olim sopi-
 nostri aut heretici perinde vt ex cineribus exci-
 turus, inque huius infelicis seculi lucem produxe-
 rit. Qui tamen non secus quam illi in multiuarias
 effecti sunt turbas, irreconciliabile bellum inter se
 nentes. Quales sunt praeter Lutheranos, Anabapti-
 ta, qui et ipsi varie diuisi, Zuingham, Caluian,
 Hofiandri, Stancariani, Suencoseldiani, Confessio-
 nis, ex quorum secta alia quadam prodire, Stoici
 uorum, seu Illyrici, qui et Flacciani, Antinomi,
 Comosacenes, Infernales, Antadiaphorista, Anti-
 uencoseldiani, Antosiandri, Anticaluiani, Im-
 piosorum, Bisacramentales, Trisacramentales, Quadri-
 sacramentales, Maiorista, Adiaaphorista, Luthero-
 caluiani, Mediosandri, Recalcitrantes, & quis
 omnes enumerare potest, in quos si idem rigor legum
 eius in veteres haereses extirpandas constitutus est, ex-
 tenderetur, forte sua rediret mundo tranquillitas,
 quantum enim incommodi ex hoc genere hominum
 reipublice Christianae subinde accedat, & quibus pe-
 nus efficiendi & prosligandi sint, ex subnotatis huius
 capitis legibus fusius accipietur.

GRATIANS, VALENTIN. ET THEO-
 dorus Imp. in l. 1. C. de sum. et fid. Cath. &c.

Nillus haereticis ministeriorum locus, nulla
 ad exercendam animi obstinatoris de-
 mentiam pateat occasio. Sciant omnes, etiam
 si quid speciali quolibet rescripto per fraudem
 edito ab huiusmodi hominum genere impe-
 ditum sit, non valere. Arceantur cunctorum

Pp 2

Haereti-

Euāgelici ve-
 terum hereti-
 corum erro-
 res fouent.

Secta recen-
 tiores.

Hæreticorum
priuilegia
fraudulenter
impetrata, ni-
hil valere.

Hæretici aff-
ctatis dolis a-
lienum veræ
religionis no-
men assūmūt.

Hæreticos à
ciuitatib⁹ Ca-
tholicis expel-
lentos.

Hæreticos
incurabiles
esse, & quo-
rum simpli-
ciorib. palpū
obtrudant.

Hæreticorum ab illicitis cōgregationibus
bæ, vnius & summi Dei nomen vbique
bretur. Nicænæ fidei dudum à maioribus
ditæ, & diuinæ religionis testimonio atque
sertione firmatæ obseruantia semper ma-
ra teneat &c. *Et paulò post.* Qui verò non
dem inseruiunt desinant affectatis dolis
num veræ religionis nomen adsumere, &
apertis criminibus denotentur, atque ab
submoti Ecclesiarum limine penitus arce-
tur: cum omnes hæreticos illicitas agere
oppida congregationes vetemus: ac si
ruptio factiosa tentauerit, ab ipsis etiam
um mœnibus exterminato furore propul-
bemus: vt cunctis orthodoxis Episcopis
Nicenam fidem tenent, Catholicæ Ecclesie
to orbe reddantur.

IUSTINIAN. IMP. IN L. VI. C. DE
trin. & fid. Cath. &c. cir. prin.

CVM quosdam inuenerimus morbo
infantia detentos impiorum Nestorij
richetis, Dei & sanctæ Catholicæ et Apostolicæ
Ecclesie hostium: nempe qui detredabant
tam gloriosam semper virginem Mariam
Theotocon siue Deiparam appellare
& secundum veritatem, illos festinamus
quæ sit recta Christianorū fides, edocere. Ne

hi incurabiles cum sint, celâtes errorem
pafsîm circumeunt (sicut didicimus) & sim-
ciorum animos exturbant & scandalizant
astruentes, quæ sunt sanctæ Catholicæ Ecclesie
contum.

contraria. Necessarium igitur esse putauimus, tam haereticorum vaniloquia et mendacia dissipare, quam omnib⁹ insinuare, quomodò aut sentiat sancta Dei & Catholica, & Apostolica Ecclesia, aut praedicent sanctissimi eius sacerdotes, quos & nos secuti, manifesta constituimus ea quae fidei nostrae sunt: non quidem inuouantes fidem (quod absit) sed coarguentes eorum insaniam, qui eadem cum impiis haereticis sentiunt. Quod quidem & nos in nostri imperij primordiis pridem satagentes, cunctis fecimus manifestum.

IDEM IVSTIN. IN EDICTO AD POP. Constantinop. quod misit ad Io. 2. Ro. Pont. §.

Quoniam autem omnes.

Haeretici apertas blasphemias suorum haereticorum quandoq; de industria praetermittunt, hoc solum proferentes, quos ad decipiendos simplices scriptor dixit.

IDEM IN §. SOLENT ENIM

Haeretici.

Solent haeretici, ut simplices deciperent, vocibus quidem uti, quae ab orthodoxis pie dicuntur, rectum autem earum intellectum & expositionem ad suam impietatem transferre.

Quoniam autem eadem voces, quando bene exponuntur, & intelliguntur, cum pietate sunt: quando autem male ab haereticis intelliguntur, & proferuntur, impietatem habent.

G. RATIANVS, VALENTINIANVS. ET

Theodof. Imp. in l. Omnes vetera, C. de haeret. & Manich.

Pp 3 Omnes

Hanc tesseram etiam Lutherani concionatores obseruant circa scripta et dicta Lutheri, excepto Manlio & Aurifabro, qui ad eum fuere prouidi, ut etiam putrida fragmenta ex Isterquiliano Lutheri colligerent, & in opprobrium authoris mundo proderent.

Haereticorum mira fallaciae ut homines ad suam impietatem abducant.

Hereticis quacumque legibus prohibetur.

Heretici non habent fidem.

Nota. Qui dicitur haereticus.

Catalogus hereticorum antiquorum. De quibus vide in ca. 1. & ibi Abbat. & DD. ex. de heret. C. ad abolendum. c. inter haeresim. & c. haereticus. 24. q. 3.

Heretici ex imperij Rom. solo legibus pelluntur.

OMnes vetera legibus diuinis & imperialis constitutionibus hereses perpetuo quascant. Nemo ulterius conetur, quae res profana praecipua vel docere, vel discere antistites eorum audeant fidem insinuare, qui non habent, & ministros creare, qui non nec per continentiam iudicantium, omnique quibus per constitutiones paternas hoc cura mandata est, eiusmodi audacia negligatur & crescat. Haereticorum autem in cubulo continentur, & latius aduersus conditionibus succumbere debent, qui vel in gumento a iudicio Catholicae religionis mite detecti fuerint deuiare.

THEODOS. A. ET VALENTINIANUS. C. de haeret. & Manich.

ARiani & Macedoniani, Pneumatomachiani, Apollinarij, Nouatiani, seu Sebastianiani, Tetraditae seu Tesserae, Valentini, Pauliani, Papiantistae, Marcionistae, seu Priscillianistae, vel Phryges, vel Pezizitae, Marcionistae, Borboritae, Messalianistae, seu Enthousiastae, Donatistae, Anabaptistae, Hydroparastatae, Tascodrogitae, Barabastae, Hermogeniani, Photiniani, Pauliniani, Apolliniani, Ophitae, Encratistae, Carpocratistae, Saccophori, & qui ad imam scelorum viciniam peruenierunt Manichaei, nusquam Romanum locum conueniendi morantur habeant facultatem.

FRIDERICVS II. IMP. IN AVTH. CA. de haeret. & Manich. Gazet.

GAzaros, Patarenos, Leonistas, Speronistas, Arnoldistos, Circumcisos, & omnes hereticos utriusque sexus, quocumque nomine censentur, perpetua damnamus infamia, diffidamus atque bannimus: censentes ut omnia bona talium confiscentur, nec ad eos ulterius reuertantur, ita quod filij eorum ad successionem eorum peruenire non possint. Cum longè grauius sit aeternam quam temporalem offendere maiestatem. Qui autem inuenti fuerint sola suspitione notabiles: nisi ad mandatum Ecclesiae iuxta considerationem suspitionis, qualitateque personarum, propriam innocentiam congrua purgatione monstrauerint, tanquam infames & banniti ab omnibus habeantur, ita quod si sic per annum permanserint, ex tunc omnes tanquam hereticos condemnamus.

VALENTIN. ET MARTIAN. IMP. IN
I. quicumque: C. de haeret. &c.

Quicumque in hac sacra urbe vel Alexandria, vel in omni Aegyptiaca diocesi, diuersisque aliis prouinciis Eutichetis profanam peruersitatem sequuntur, & ita non credunt, ut recentibus decem et octo sancti Patres tradiderunt, Catholicam fidem in Nicana ciuitate fundantes, centum quoque et quinquaginta alij uenerabiles Episcopi, qui in alma urbe Constantinopolitana postea conuenerunt, & sicut Athanasius, & Theophilus, & Cyrillus, sanctae recordationis episcopi Alexandrinae ciuitatis credebant, quos etiam Ephesina Synodus (cui beatae

Maiestas aeterna quam temporalis grauius laeditur.

Sola haeresis suspitione notatos ad purgationem cogi debere.

Concilio rum statuta respuentes hereticos, & legitimis poenis obnoxias esse.

memoriae Cyrillus praesuit, in qua Nestorior expulsus est) in vniuersis secuta est, quos nuper venerabilis Chalcedonenſis Synodus secuta, prioribus conciliis sacerdotum ex omni prorsus parte consentiens, nihilq; adimens, sed in sancto symbolo, neque adiiciens, sed Eutichetis dogmata funesta condemnans, sciant esse haereticos Apollinaristas, Apollinaris facinorosissimam sectam Eutiches & Dioscorus mente sacrilega sunt secuti. Ideoq; hi homines, qui Apollinaris, vel Eutichetis peruersitate sequuntur, illis poenis, quae diuorum retro principum constitutionibus contra Apollinaristas vel serenitatis nostrae postmodum sanctione contra Eutichianistas, vel hac ipsa augustissima lege contra eosdem decretae sunt, noverint se esse plectendos. Idcirco Apollinaristas, hoc est Eutichianistas (quibus etiam in appellatione diuersitas, tamen est in haeresi prauitate communitio, & dispar quidem nomen, sed idem sacrilegium) siue in hac alma vrbe, diuersis partibus, siue in Aegyptiacam dioecesim, & neque ita credendum, vt praedicti venerabiles Patres credebant, vt in viro reuerendissimo Alexandrinae vrbis antistiti Procerio fidem orthodoxam tenenti comminamur: Episcopos & presbyteros alio suo clerico creare et habere prohibemus: sciens tamen nomen his Eutychianistis, & Apollinaristis, qui ausi fuerint cuiquam Episcopi vel presbyteri, vel clerici nomen imponere, quam his qui passi fuerint imponere.

Haereticorum licet propter diuersas sectas, dispar sit nomen, idem tamen sacrilegium est.

Hic in Concilio Chalcedonen, et aliis Codicibus, vocatur Procerius.

Hereticis prohibetur sibi ipsis imponere nomen vel Episcopi, vel presbyteri, vel clerici.

Hereticis nō licet edificare Monasteria.

positum sibi nomen sacerdotale retinere; etiam exilij cum facultatum suarum amissione se subituros. Vniuersi præterea Apollinaristæ, vel Eutychnianistæ non Ecclesias, non monasteria sibi construant; parasynaxes, & conuenticula tam diurna, quam nocturna non contrahant &c. De his plura infra in Tit. De conciliabulis hæreticorum.

THEODOS. ET VALENTINIAN. IMPP.
in l. damnato. C. de hæret. &c.

Damnato portentosa superstitionis auctore Nestorio, nota congrui nominis eius innotuit gregalibus, nec Christianorum appellatione aburantur: sed quemadmodum Ariani ab Ario, lege, diuæ memoriæ Constantini ob similitudinem impietatis, Porphyriani à Porphyrio nuncupantur: sic vbiq; participes Nestorianæ sectæ Nestorij, Nestoriani vocentur: ut cuius scelus in deserendo Deum sunt imitati, eius vocabulum iure esse videantur sortiti.

Inuenti inlyti Imperatores, Hæreticos non Christianos, sed quascunque damnabiles sectas fuerint professi, iuxta earundem authorum nomina esse appellandos. Iure itaque Lutherani non Christiani, sed Lutherani: sic etiam Calumiani, Swencosfeldiani, Hosiandrini & ceteri huius fecis hæretici, non à Christo, cuius Ecclesiam impia doctrina persequuntur, sed à suis authoribus & antesignanis Luthero, Calumo, Swencosfeldio, Hosiandro denominandi sunt. Quamuis autem his alijsque omnibus (quis enim omnes enumerare queat) in appellatione sic diuersi-

Pp 5

cat

Denominatio hæreticorum debet fieri ab antesignanis cuiusque secte: neq; Christiano nomine dignos. Sic rectè Lutherani à Luthero dicuntur. &c.

tas, tamen est in heresis pravitate conuulsa, et
 spar quidem nomen, sed idem sacrilegium, ut
 Iulianus, et Martian. Imperatores ex supra
 lege Quicunq. C. de haeret, et Manich, rescripserunt.

IUSTINIAN. IMP. IN AVTH. DE RE-
 scriptione Anthimi & Seueri &c. circ. prim. concilii.

IN nomine domini nostri Iesu Christi De-
 i filii. Imperat Caesar, Flavius Iulianus, et
 manicus, Gothicus, Francicus, Germanicus,
 Atticus, Alanicus, Vandalicus, pius, felix, pi-
 riosus, triumphalis, semper Augustus, Max-
 sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo
 generali Patriarchae.

Niceph. lib. 17. cap. 9. hi-
 sto. Ecclesiast. ait hanc con-
 stitutionem scrip-
 tam ante synodum quin-
 tam vniuersa-
 lem. Huius meminit etiam
 Euagrius in hist. Eccles-
 lib. 4. cap. 11.

Rem non insolitam impetro & nos-
 tes, ad praesentem venimus legem. Quae
 enim sacerdotum sententia quosdam in
 sacerdotio de sacris sedibus deposuit
 admodum Nestorium, Eutichen, Armi-
 cedonium & Eunomium ac quosdam
 ad iniquitatem non minores illis) pro-
 perium eiusdem sententiae & ordinationem
 sacerdotum auctoritate fuit. Sicque
 humana pariter concurrentia; vnam
 nantiam rectis sententijs fecere: quoniam
 dum et nuper factum esse circa Anthimum
 qui quidem deiectus est de sede huius regni
 bis a sancte & gloriosa memoria Agapeto
 tissima Ecclesia Roma Pontifice, eo
 nullo modo sibi ipsi conueniens, contra
 nes sacros canones se intruserat: sed & con-
 Patriarcham

Animaduerte
 authoritatem
 antiquam Po-
 nificis Romani
 in deponendo
 Patriarcham

uni sententia ipsius, sancte memoria, viri
 primus: deinde etiam sacrae synodi hinc cele-
 brae condemnatus & depositus fuit, eo quod
 a rectis dogmatibus recessit: & quae prius mul-
 tos diligere videbatur, haec demum diuersis
 illustrationibus aufugit, simulans sequi sanctas
 quatuor synodos: trecentorum videlicet decem
 & octo Patrum in Nicæa, & centum quinquaginta
 in hac felici ciuitate, & in Epheso primò
 congregatorum ducentorum & sex centorum
 triginta venerabilium Patrum in Chalcedona.
 At quidem nec dogmata sequi, nec nostram
 clementiam & condescensum, quem propter
 ipsius salutem habemus, suscipere voluit, neque
 ipse abdicare auctores impiorum dogmatum,
 qui prius à sanctis synodis percussi fuerant, sed
 putauit oportere secundum ipsum in equaliducere
 & condemnatos & condemnatores. Nam semel a-
 liis à sanctissima Ecclesia intellectibus mancipatus,
 & à rectis dogmatibus alienatus, merito ad
 ipsorum rectitudinem reuerti non valuit, etià
 ad haec inuitatus à nobis & directus, qui omni
 studio vsi sumus ad ipsius salutem. Propter hec
 igitur omnem sententiam depositionis in ip-
 sum à sancta synodo factam occasione non li-
 citi neque à sanctis canonibus approbati rap-
 tus sacrarum sedium huius regiae urbis, & auer-
 sionis è rectis & veris dogmatibus, *κρηται* &
 proprium nostrum facit imperium, & contra
 istum presentem scribit legem. Interdicimus
 ei commorari in hac felici ciuitate & eius di-
 strictu,

Constantino-
 politanum, quem
 Iustinianus
 secundum à
 Papa Ro. pre-
 dicat in Auth.
 de Eccl. rit.
 & priuil. circ.
 prim. coll. 9.

Hinc etiam
 scribit Nice-
 phor. lib. 17.
 cap. 8. & 9.
 verbo quidem
 eum recte pisse
 quartum syno-
 dum, re autem
 vera abomi-
 natum esse.
 Hæretici in-
 conuertibiles.

κρηται
 vertit Haloan-
 der ratam,

strictu, ac in quacunque alia insigni ciuitate
 sancientes in quiete esse & eos diligere, quibus
 se ipsum digne supposit, & no aliquibus
 communicare, neque eos imbuere in perditionem
 nemi interdictorum dogmatum. Nec vtriusque
 tra imperialem confirmationem relinquimus.

Depositiō
 Seueri.

sententiam iuste contra Seuerum latam, & in
 omnibus, vt ita dicamus, pontificalibus & Pa-
 triarchalibus vnà cum Monachicis con-
 sibus prouenientem sedibus, & anathematibus
 ipsi inferentem, qui contra sacras sanctiones
 accipiendo sedem sanctissimæ Ecclesiæ Ro-
 politanorum, sic vniuersa conturbauit, & per
 accumulatas turbationes fecit, quòd com-
 nequoddã ac abominabile bellum sanctissimæ
 Ecclesijs adinuicem immittat, Et hoc à seculis
 quæ ante nos fuerunt contra ipsum scriptum
 erat, varijs dogmatum à rectitudine alienum
 intellectibus ac blasphemijs vsus fuisse, & vni-
 uersa conturbasse, & illum quemcunque
 rem abominabilium hærësiarcharum & in-
 quorum dogmatum recipere. Et cum Nesto-
 rius & Eutiches, & vterque horum præcep-
 rum contrarij quodammodò ad inuicem
 videantur, ad unum verò impietatis finem
 ferunt illorum diuulgatos sermones, cum in
 vnum formauerint, duobus existentibus ad
 uicem repugnantibus, quorum vtrumque
 militer ad animæ perditionem adducit. No-
 storij videlicet & Eutichetis (quemadmodum
 dicendo narrauimus) quæ ex Arianorum &
 Apollinarianorum

Similes pug-
 nantia in ho-
 diernũ etiã
 diem versa-
 tur inter Hæ-
 reticos.

rius & Eutiches, & vterque horum præcep-
 rum contrarij quodammodò ad inuicem
 videantur, ad unum verò impietatis finem
 ferunt illorum diuulgatos sermones, cum in
 vnum formauerint, duobus existentibus ad
 uicem repugnantibus, quorum vtrumque
 militer ad animæ perditionem adducit. No-
 storij videlicet & Eutichetis (quemadmodum
 dicendo narrauimus) quæ ex Arianorum &
 Apollinarianorum

pollinarij contagione consistunt, ipse para-
 loxum quid perpessus, in vtrumque similiter
 incidit, & ibi quidem hoc, ibi quidem illud
 mittendo, seipsum & sermones suos visus est
 constituisse commune receptaculum tanto-
 rum delictorum, Sit itaque & ipse sub predicto
 anathematismo, quem nostræ, vt ita dicamus
 pollicæ carus iussu in ipsum induxit, de Theo-
 politana quidem Ecclesia eiectus, idcirco quod
 thronus de illa ipsum remouit, eo quod ipsius
 Principatum rectè non acceperat, sed adhuc
 viuente eo & in sanctissimis Ecclesijs commo-
 tante, qui ante ipsum sacerdotium habebat, &
 propter eum qui post ipsum fuit, de sacerdo-
 tio exciderat. Nec verò vsque adhuc stetit, sed
 etiam sub communi orthodoxæ ac Catholicæ
 Ecclesiæ anathematismo factus, multis libris
 blasphemijsque & abominationibus nobis po-
 litiam impleuit. Quare vniuersis interdici-
 mus aliquid de libris ipsius possideri. Et sicut non
 licet Nestorij libros scribere vel possidere
 (quia prædecessoribus nostris Imperatoribus
 in suis constitutionibus visum est stature simi-
 lia his quæ dicta & scripta sunt à Porphyrio in
 Christianos) sic nec dicta & scripta Seueri ma-
 neant penes aliquem Christianum, sed sint
 profana & aliena ab Ecclesia Catholica, igneque
 comburantur à possidentibus, nisi qui ipsa ha-
 bent, vellent periculum pati. A nemine ergo
 scribantur, neque ad pulchritudinem, neque
 ad velocitatem scribentium, scituris omnibus,
 quia

Libri here-
 tici prohiben-
 tur Christia-
 nis.

In Porphy-
 rium Aposta-
 tam.

Amputatio
 manus, poena
 scribentium vel

imprimentiū
libros haereti-
cos.

quia amputatio manus, his qui scripta
scripserint, poena erit. Neque enim volumus
futuro tempore ex illis blasphemiam protul-
Similiter autem & huic interdiximus omni-
regiam ciuitatem ingredi, aut districtum
nec aliquam aliam de insignibus, sed in illius
solitudine & in silentio sedere, & non con-
pere ceteros, neque in blasphemiam ipso-
ducere, & nō semper aliquid noui inuenire

Depositio
Petri Episco-
pi Apamea,
Haeretici, de
quo Niceph.
lib. 17. cap. 9.

tra vera dogmata, per quod rursus nobis
turbare sanctissimas Ecclesias festinaret. Ne
solummodò huic, sed nec Petrum Episcopum
Apamea & simul depositum, & simul ab
à quibus Seuerus sub praedicto anathema
Etum imperium admittit, sed sint propo-
tra ipsum sententiata. Et qui sub communi
anathematismo positus est & redactus, sub
esto: Et sententia sanctissimorum Pontificum
quae contra ipsos processit, firma perman-
Neque verò permittimus illi hanc regiam
bern habitare, aut ipsius districtum, vel aliam
de insignibus: sed quarum secutus est error
horum imitetur diatam, quam longissimè

Haereticos se-
cūm habitan-
tes sibi solis, in
publico verò
plurimis no-
cere.

scedens. Nā talibus occultari quam viden-
lius est. Ignoti enim existentes se ipsos haereticos
solos, publicantes verò sua dogmata, manifestant
simplicioribus occasionem perditionis pro-
bent, quod nullo modo fieri in Christiano populo
Dei & orthodoxo populo iustum est, neque
imperio permissum est. Quoniam verò & Theo-
rum dignè penitus iudicarunt sub anathema

Zoara ha-
retici reiectio,
de qua Ni-
ceph. lib. 17.
cap. 9.

modo esse reuerendissimi, & qui iusta iudicant
 Episcopi, cum parua quadam talium malo-
 rum interpositio sit, & quibus dehonestatus
 est, omnia videlicet comprehendendo ex me-
 moria quadam abundanti, sit & Zoara inter-
 dictio quadam huius male partis (Anthimi
 & Seueri ac Petri) ordinetur & ipse
 inter anathematizatos, sacra sententia ipsum
 ferente, quam propriam & ipsam in seipsa
 existentem, firmiorem adhuc facit imperialis
 Maestas, & hunc de hac regia vrbe, & eius di-
 strictu abijcit & habitationem in alijs ciuitati-
 bus ipsi omnino interdicit. Itaque cum illis so-
 lis habitat & consulat qui à nobis ante memo-
 rati sunt, qui similia quidem blasphemant, si-
 milia patiuntur, & similiter in exilio ponun-
 tur. Siquid verò aliud in sententia sanctissimo-
 rum Episcoporum continetur, quæ prædictos
 deponit & anathematizat, hoc firmius poni-
 mus & diutius, ac imperialibus nostris legibus
 ipsum corroboramus, ac si ab imperio ipso
 propenisset. Si verò aliquis ipsorum deprehen-
 datur de cetero facere aliquid præter consti-
 tuta, sciat incidisse in legibus imperialibus, que
 minores pœnas declinantis ad maiores immit-
 tunt indignationes. Interdicimus autem &
 omnibus Catholicam Dei Ecclesiam diuello-
 re, siue secundum Nestorij hæretici doctri-
 nam, siue secundum insensatam Eurychis tra-
 ditionem, siue secundum blasphemiam Seueri
 qui & similia illis intellexit, aut eorum qui il-
 los

Hæretici se-
 ditionem faci-
 unt

ant Ecclesijs. los sequuntur, seditionem immittere sanctis Ecclesijs, & loqui aliquid de fide. Sedimus quemlibet talium silentium ducere non conuocare aliquos ad se, neque accessus recipere aut parabaptizare audere, aut

Hereticis prohibetur tractare sacramentum.

gram communionem sordedare, & ipsam quibus tradere, aut interdictas doctrinas enere, siue in hac nostra regia, siue in alio omne supportare periculum, si quid tulerit. Interdicimus etiam omnibus istos impere. Abijci ergo ipsos sancimus de

Heretici abijciantur de ciuitatibus, domusque ipsos recipiunt, & campi qui nutrimenta praebent Ecclesijs assignentur.

bus ab ipsis concitatis, scientes ultra pacem iam contentas in nostris diuinis constitucionibus, quae & domos ipsas, in quibus habitant, & campos ex quibus nutrimenta sumunt, sanctissimis Ecclesijs assignant, & praedentibus auferunt, & quia detrimentum sunt simplicioribus, sub sanctissimis orthodoxis Ecclesijs hac iuste ducuntur pro communi pace sanctissimarum Ecclesiarum statuimus, haec sententia uimus, SEQUENTIA SANCTORVM PATRVM DOGMATA, ut omne sacerdotium imperium de cetero nobis permaneat. Quo

Saluo sacerdotio, salua manere politiam ciuile.

seruato, reliqua nobis exuperabit politiam super pacem habens, quam omnibus praebuit Deus & saluator noster Iesus Christus filius unigenitus vnigenitus Dei filius praebuit donet, his qui syncerè ipsum & verè gloriosè re ac adorare digni habiti sunt. Custodiat que beatitudo tua, quae rectè adnotata sum

mittat ipsa per suas Deo dilectas literas om-
nibus sanctissimis Metropolitibus sub ipsa exi-
tibus, quorum cuilibet cura erit ipsa manife-
sta facere sanctissimis Ecclesijs sub ipsis ordi-
natis, vt neminem ex omnibus lateant quæ
sacerdotio visa sunt, & ab imperio confirma-
ta. Diuina subscriptio. Diuinitas te seruet per
multos annos, sancte ac religiose Pater. Data
octauo Idus August. Constantinopoli, post
consulatam Bilisarij.

DE POENIS VA-
RIIS HAERETICORVM ET
quod ultimo supplicio affi-
ciendi sint.

ARCADIVS, HONORIVS ET THEODO-
sius Imp. inl. Manichæos, C. de hæret.
& Manich. &c.

Hæreticos meritissima seueritate persequi-
mur. Hinc itaque hominum generi nihil
ex moribus, nihil ex legibus commune sit
ceteris. Ac primum volumus esse publi-
cum crimen. Quia quod in religionem diui-
nam committitur in omnium fertur iniuriam.
Quos bonorum etiam omnium publicatione
persequimur. Ipsos quoque volumus amo-
ueri ab omni liberalitate & successione quoli-
bet titulo vendente. Præterea non donandi,
non emendi, non vendendi, non postremo
contrahendi cuiquam conuicto relinquimus
Qg facul-

Hæresis pub-
licum crimē.

Religionis le-
sio est com-
munis omniū
iniuria.

Pœne hære-
ticorum.

Hæretici capitaliter puniendi: nam publicè interest prouincias malis hominibus purgari ut in quiete boni & orthodoxi permanent. l. 2. C. quan. lic. fin. iud. vind. & l. congruit. ff. de off. persid.

Receptatores hæreticorum puniendi.

Hæretici non debent gaudere beneficijs Catholicorum

Quia beneficijs principum in alterius iniuriam non tribuuntur. l. nec auus C. de emanc. liber. Iniuria autem fit Catholicis, quando hæretici gaudent beneficijs, quibus affici debent orthodoxi. Poena seductorum.

facultatem. In mortem quoque inquisito tendatur. Nam si in criminibus maiestatis cet memoriam accusare defuncti, non immerito & hic debet subire tale iudiciũ. Ergo & premissa illius scriptura irrita sit, siue testamentum siue codicillo, siue Epistola, siue quolibet genere reliquerit voluntatem, qui Manichæi fuisse conuincitur, sed nec filios heredes ei sustinere, aut adire permittimus, nisi a patrum pietate discesserint. Delicti enim veniam precipientibus damus. In eos etiam auctoritatis nostra aculei dirigantur, qui eos domibus damnanda prouisione defendunt. Semper super extra noxam esse volumus, si domos sacrilegum euitantes, ad Ecclesiam Catholicam seruitio fideliore transferint.

IVSTINIAN. IMP. IN L. 19. (QVAE ALIIBUS in lib. prætermis. Cod. est) C. de hæreticis & Manich. &c.

HAERETICI orthodoxorum præiulia habebant: quinimò supremo officio publico, bona eorum publicentur, testamentum non faciunt, nullo modo contrahunt, heredes non habent. Si orthodoxi sint post mortem accusentur, ipsorum testamenta irrita sint.

THEODOS. ET VALENTINIAN. IMP. in l. 1. C. de apostatis.

Qui seruum vel ingenuum inuitum, seu in fide plectenda ex cultu Christiana religionis in nefandam sectam ritumque transducunt.

axerit, cum dispendio fortunarum capite
miendum esse censemus.

THEODOS. ET VALENTINIAM. IN L. 3.
(quæ aliâs in prætermis. lib. (C. de sum. trin.
& fi. Cath. &c

Sanctimus ut omnes impie Nestorij fidei æ-
mali, aut nefariæ eius doctrinæ sequaces,
siquidem Episcopi sint aut clerici, ab Ecclesijs
facto sanctis eijciantur, si verò Laici fuerint
anathematizentur. licentiam habentibus cun-
ctis orthodoxis, qui nostræ piæ legis sectatores
sunt, illos, si voluerint, omni metu & damno
cessante publicè denunciare & accusare, reosq;
peragere.

Admonendus est hîc pius lector hanc legem à Typo-
graphis Lugdunensibus bis editâ fuisse, primùm qui-
dem eo modo & ijs verbis, quibus modo adscripta est.
ut potè decurtata, & brevior facta, quibusdam, ut
probabile est, à Tribuniano amputatis: deinde totam
integram, qualis extabat in libro nouellarum Theo-
desij & Valentiniâni, vnde illam desumpsit Tribunia-
nus, ex qua infra, vbi de scriptis hæreticorum agitur,
etiam nonnihil ad institutum seruiens excerpsumus.
Huius porò constitutionis facit mentionem Euaagrius
Scholasticus, & ex ea quedam verba recenset: quo
loco ait eam esse tertiam numero constitutionem libri
primi Codicis tituli primi. Meminit etiam huius No-
tephorus libro 14. cap. 36. Eccles. Hist.

IMP. MARTIANVS IN L. NEMO CLERI-
cus. C. de sum. trin. & fide Cath. &c.

Hæretici non solum contra fidem verè expo-
sitam veniunt, sed etiam Iudæis & Paganis

Episcopi vel
clerici in hæ-
resim lapsi ab
Ecclesijs eijci
debent.

Hæreticos
rectè fidei ad-

Q9 2 ex

uerfari eamq;
infidelibus
ludibrio ex
ponere.

ex huius modi certamine profanant veneranda mysteria. Huius igitur criminis rei videri compellentur, pro vigore iudicorum, & competentibus supplicijs subiugandi.

IUSTINIAN. IMP. IN EDICTO DE FIDELITATE reddito per Anton. Contium Ic. & habetur in l. v. C. de sum. trin. & fid. cath. &c. §. Haec igitur.

Nestorius anthropolatram.

Hæc igitur cum ita se habeant, anathematizamus omnem hæresim, præsertim verò Nestorium Anthropolatram, diuidentem unum dominum nostrum Iesum Christum filium Dei & Deum & Deum nostrum, nec discretè secundum veritatem consistentem sanctam gloriosam semper virginem Mariam theotokion esse, hoc est Deiparam, sed alium esse Deum ex Deo patre, alium qui ex sancta per virginem Mariam natus est: hunc autem gratia & proximitate, quam habuit cum Deo vero, Deum factum esse. Neque verò Nestorium solum, sed & Eutychem mente captum, pharissiam inducentem, negantem autem carnationem, hoc est, nostram salutem consistentem per omnia consubstantialem patri secundum diuinitatem, et consubstantialē secundum humanitatem. Simili modo & Apollinarem anemicida, seu psychophtoron, dicentem dominum nostrum Iesum Christum filium Dei & Deum nostrum inanimem esse, & confusionem seu perturbationem superducentem in humanitati vnigeniti filij Dei, Sed & omnes, qui eundem cum eo sentiunt. Si enim aliqui post hæc nostrum

Apollinaris
anemicida.

nostram pramonitionem certò & liquidò id
cognoscentibus & comperientibus locorum
Episcopis Dei amantissimis, inuenti fuerint
post hac in contraria his opinione esse, hi nul-
lus indulgentiæ expectent veniam: iubemus
enim tales tanquam confessos hæreticos com-
petenti animaduersione subiugari.

IDEM IVSTIN. IN L. 6. (ABEOD. CON-
tio translata) C. dicto tit. §. His ita se habentibus.

His ita se habentibus, anathematizamus om-
nem hæresim, præcipuè verò Nestorium an-
thropolatram, et qui eadem cum ipso sentiunt
vel senserunt. Qui diuidunt vnum Dominum
nostrum Iesum Christum filium Dei, & Deum
nostrum, & qui non confitentur propriè & se-
cundum veritatem sanctam gloriosam & sem-
per virginem Mariam theotocon, seu Deipara-
ram, id est Dei matrem, sed qui duos filios di-
cunt, vnum ex Deo patre Deum verbum, alte-
rum ex sancta semper virgine Deipara Maria,
gratia & habitudine & propinquitate, quam
cum Deo verbo habet, natum esse: & qui ne-
gant nec confitentur dominum nostrum Iesum
Christum filium Dei & Deum nostrum incar-
natum & hominem factum, & crucifixum, vnū
esse ex sancta & consubstantiali trinitate. Ipse
enim solus est coadorandus & conglorifican-
dus Patri & sancto spiritui. Anathematizamus
insuper & Eutychem mente captum, & qui cū
eo sentiunt, aut senserunt, qui phantasiam in-
troducunt, nègantque veram natiuitatem seu

Nestorij er-
ror negantis
D. Virginem
esse Deipa-
ram.

Eutyches hæ-
reticus mente
captus, eiusq;
error.

¶ 3 genera-

generationem Domini & saluatoris nostri Iesu Christi ex sancta virgine, & Deipara, hoc est nostram salutem: & qui non confitentur ipsam consubstantialem nobis, secundum humanitatem. Similiter autem anathematizamus Apollinarium psychophton, siue animicium & qui cum eo sentiunt, vel senserunt: qui dicunt inanimé, hoc est animam humanam expertem dominum nostrum Iesum Christum filium Dei & Deum nostrum: & qui confusionem aut turbationem introducunt & inuehunt in regenerati Dei filij in humanationem, seu humanitatem: & omnes postremò, qui eadem cum eis senserunt, aut sentiunt. Dat. Id. Martij Constantinop. D. N. Iustiniano PP. A. 3. Col.

*Scriptum est hoc edictum eodem exemplo Ephe-
sorum, item Casariensibus, item Cyzicenis, Amidenis, Pezontijs, Hierosolymitanis, Augustanis, Tarso-
Anciranis.*

IDEM IUSTINIAN. IN EDICTO
post. Constantinop. §. Quæ enim

Memoria hæ-
reticorum
damnata.

QUæ de hæreticis proferuntur in Synodo hæ-
pars gestorum fiunt, non ad libenti-
nem interferuntur, sed ad maiorem condem-
nationem eorum, & qui eis similia sapiunt.

IDEM IN EOD. EDICTO. §. SI
verò quidam.

Hæreticus
obstinatus et
post mortem
anathemati
subdi potest.

OMnis hæreticus usque ad finem vite in
errore permanens, iuste perpetuo anathemati etiam post mortem subijcitur, & licet
multis hæreticis & antiquioribus & prophe-
bus factum est.

IDEM IVSTIN. IN EOD. EDIC-
to. in fine.

Siquis post confessionem Catholicae fidei
& haereticorum condemnationem, saluo
manete pio intellectu, de nominibus, vel syllab-
bis, vel dictionibus contendens, separat se à
sancta Dei Ecclesia, tanquam non in rebus,
sed in nominibus, & dictionibus posita nobis
pietate, talis, utpote dissensionibus gaudens,
rationem pro semetipso & pro deceptis & de-
cipiendis ab eo, reddet magno Deo & saluato-
ri nostro Iesu Christo in die iudicij.

Haeretici pro
deceptis ratio-
nem reddent
in die iudicij.

IDEM IVST. IN L. FI. §. HIS ITA
dispositis. C. de Episc. & cleric. &c.

Nulli Iudæo, Pagano vel haeretico licet ha-
bere seruos Christianos. Aduerte hic pul-
chram societatem (si dijs placet) Iudæorum,
Paganorum & Haereticorum, quos leges pas-
sim æquiparare, & in eundem manipulum co-
pulari solent, utpote indignos, quibus cum
Christianæ & orthodoxæ fidei homines con-
suetudinem habeant, ne ipsorum fermento
quisquam, velut pice quadam commaculetur,
& callidissimis machinationibus sedu-
catur.

Haereticis nõ
licere vt habe-
ant seruos
Christianos.

LEO ET ANTHEMIVS IN L. NEMO IN
foro. C. De Episcopali audient. &c.

Haereticus prohibetur esse aduocatus in iu-
dicio sub pœna proscriptionis & perpetui
exilij. Neque possunt esse iudices siue defen-
sores

Haereticus ne-
que iudex ne-
que aduoca-
tus esse con-
ceditur.

Qg 4 fores

fores ciuitatum : ita sanxit Anastasius Imp. in l. iubemus. C. eod. tit.

FRIDERICVS 2. IMP. IN CONST. STATUIMUS: C. de Episc. audient. &c.

Idem quoq; in huius Friderici Imperatoris constitutione de statutis & consuetudinibus, &c. vnde hoc authenticum extractum est, latius continetur.

STATUIMUS hoc edicto in perpetuum valitum, vt potestates, consules, seu rectores quicumque fungantur officijs, pro defensionis dei praestent publicè iuramentum quòd de rebus suae iurisdictioni subiectis, vniuersos hereticos ab Ecclesia denotatos, bona fide pro rebus suis exterminare studebunt, ita quòd modò quandocumque quis fuerit in potestatem, seu perpetuam, seu temporalem adscriptus, hoc teneatur capitulum firmare iuramento, alioqui neque pro rectoribus habeatur eorumq; sententias ex tunc irritas iudicari & inanes.

CONSTANTINVS, CONSTANTINVS

Constans Imp. in l. 1. C. de haeret. & Manich. &c.

PRIUILEGIA quae contemplatione religionis indulta sunt, Catholica tantum legis obsequio uatoribus prodesse oportet. Haereticos non solum ab his priuilegijs alienos esse volumus, sed aduersis muneribus constringi, & subijci.

Mulieros hereticas omnibus priuilegijs femineo sexui concessis priuari.

IVSTINIAN. IMP. IN AVTH. ITEM PRIUILEGIUM C. de haeret. & Manich. &c.

PRIUILEGIUM dotis, quo mulier creditur tempore prioribus antepositur, nec notis tacitis hypothecis, & alia omnia mulieribus lege data clauduntur his, quae Catholicam participant communionem.

FRIDERICVS

FRIDERICVS I. IMP. IN CONST.

auth. credentes. C. de haeret. & Manich. &c.

Receptatores, defensores & fautores haereticorum damnamus, firmiter statuentes, vt postquam quilibet talium fuerit excommunicatione notatus, satisfacere contempserit intra annum, ex tunc ipso iure sit infamis, nec ad publica officia, seu consilia, vel ad eligendum aliquos adhibeatur, neque ad testimonium admittatur. Sit etiam intestabilis, vt nec testandi liberam habeat facultatem, nec ad hereditatis successionem accedat. Nullus praeterea ei super quocunque negotio, sed ipse aliis respondere cogatur. Quod si forte iudex extiterit, eius sententia nullam obtineat firmitatem, nec causa aliqua ad eius audientiam perferantur. Si vero fuerit aduocatus, eius patrocinium nullatenus admittatur. Si tabellio, instrumenta per ipsum confecta, nullius penitus momenti censeantur.

Hereticus per annum in excommunicatione permanens sit infamis, & ad nulla pub. officia admittitur, &c.

IDEM FRIDERICVS IMP. IN AVTH.

si vero Dominus. C. eod. tit.

SI Dominus temporalis requisitus & admonitus ab Ecclesia terram suam purgare neglexerit ab haeretica prauitate, post annum a tempore monitionis elapsam, terram ipsius exponimus Catholicis occupandam: qui iam exterminatis haereticis absq; vlla contradictione possideant, & in fidei puritate conseruent.

Dominus temporalis intra annum non purgans territorium suam ab haereticis, dominium amittit, terraq; eius publicatur.

THEODOS. ET VALENTIN. IMP. IN

l. Ariani, C. de haeret. & Manich.

Omnes

Haereticos ultimo supplicio puniri debere.

Haereticos etiam elemētis ipsis facere iniuriam.

Haereticorum poena varia.

Contra poenas haereticorum nulla impetratio valet.

OMnes haeretici, & qui ad imam vici-
rum nequitia peruenierunt Manichaeorum
quam in Romanum locum conueniendi
randiq; habeant facultatem: sed de ciuitate
pellantur, & ultimo supplicio tradantur:
nam his nihil reliquendum loci est, in qua
suis etiam elementis fiat iniuria. Cunctis
legibus, quae contra eos ceterosque, qui in
fidei refragantur, olim diuersisq; temporibus
latae sunt, semper viridi obseruantia valent
sive de donationibus in haereticorum consuetu-
dine (quae ipsi audacter Ecclesias numero-
sanantur) factis, sive ex ultima voluntate
bus qualitercunq; relictis, sive de priuilegiis
ficiis, in quae Domino permittente vel con-
uente conuenerint, venerandae nobis Catho-
licae Ecclesiae vindicandis, sive de procuratoribus
qui hoc nesciente Domino fecerit, de
brarum auri multa, vel exilium, si sit in
subituro: metallum vero post verbera, si
lis conditionis sit, ita ut nec in publicum
uenire locum, nec aedificare sibi quas Ec-
lesias, nec ad circumscriptionem legum
quam meditari valeant, omni civili & mili-
tari, curiarum etiam, & defensorum, & iudicum
sub viginti librarum auri interminatione
hibendi auxilio, illis etiam omnibus in futu-
rentibus firmitate, quae de militia poenis
riis, deq; diuersis sunt haereticis promulgatae,
nec speciale quidem beneficium aduentum
ges valeat impetratum.

VALENTIN. ET MARTIAN. IN L.
quicumque, C. eod. tit.

Vicunq; Eutichetis profanam peruersita-
tem sequuntur &c. sciant se esse hare-
tem sequuntur &c. Apollinaristas, Apollinaris enim facino-
rosissimam sectam Eutiches & Dioscorus mé-
re sacrilega sunt secuti. Ideoq; hi homines, qui
Apollinaris vel Eutichetis peruersitatem se-
quuntur, illis pœnis quæ diuorum retrò Prin-
cipum constitutionibus cōtra Apollinaristas,
vel serenitatis nostræ postmodum sanctiones
contra Eutychianistas, vel hac ipsa augustissi-
ma lege contra eosdem decretae sunt, nouerint
se esse plectendos. Idcirco Apollinaristas, hoc
est, Eutychianistas (quibus etsi est in appella-
tione diuersitas, tamen est in hæresis prauitate
coniunctio, et dispar quidem nomen (sed idem
sacrilegium) siue in hac alma vrbe, diuersisque
Prouinciis, siue in Alexandrina ciuitate, siue
intra Ægyptiacam diœcesim sunt, & neq; ita
credunt vt prædicti venerabiles Patres crede-
bant, &c. Episcopos et presbyteros aliôsue cle-
ricos creare & habere prohibemus: scientibus
tam Eutychianistis & Apollinaristis, qui ausi
suerint cuiquam Episcopi, vel presbyteri, vel
clerici nomen imponere, quàm his qui passi
suerint impositum sibi nomen sacerdotale re-
tinere: pœnam exilij cum facultatum suarum
amissione se subituros. Vniuersi præterea A-
pollinaristæ, vel Eutychianistæ non Ecclesias,
non monasteria sibi cōstruant: parasynaxes &
conuen-

Heretici licet
diuersi, in sce-
lere tamen
sunt idem.

Hereticos nec
Ecclesias nec
monasteria q̄
dificare liceat.

conuenticula, tam diurna quam nocturna
 contrahant: neq; ad domum, vel possessionem
 cuiusquam, neq; ad monasterium, vel quocunq;
 cunq; alterum locum operaturi, sectae suae
 simae cōgregentur. Quod si fecerint, & hoc
 actum fuisse Domino volente constiterit,
 rem in examine iudicis approbatam, de
 vel possessionem eius, in qua conuenienter
 monasteriū, eius ciuitatis orthodoxae
 in cuius territorio est, iubemus addici. Si
 ignorante domino, sciente verò eo, qui possidet
 nes domus exigit, vel actore vel cōducitore
 dij parasynaxes & cōuenticula interdici
 legerint, conductor vel procurator, si fuerit
 vel quicumq; eos in domū, vel possessionem
 monasterium receperint, ac passi fuerint
 tas parasynaxes cōuentusq; celebrari, iube
 a biectae sint conditionis, fustibus publicis
 poenā suam, & in aliorum coëreantur
 plum. Si honestae verò sint personae, de
 auri multae nomine fisco nostro cogantur
 re. Nullum præterea Apollinaristam, vel
 chianistam ad aliquam iubemus aspirare
 litiam. Et si inuenti fuerint: militari cingulo
 luti, honestorū hominum & palatij cōmuni
 ne priuentur: nec in aliqua, nec in qua nati
 ciuitate vel vico, aut regione versentur. Si
 verò in hac alma vrbe nati sunt, tam sacrosan
 mo comitatu, quam omni per prouincias
 tropolitana ciuitate pellantur. Nulli in
 Eutychanistae, vel Apollinaristae publice vel

Haeretici qui
 et quando fu-
 stigandi.

Haeretici de-
 bent honesto-
 rum hominū,
 & principalis
 palatij, siue
 aulae consue-
 tudine pri-
 uari.

uatim conuocandi catus, vel circulos con-
 ueniendi, & de errore haeretico disputandi, ac
 ueritatem facinorosi dogmatis adserendi,
 uatur facultas. Nulli contra venerabilem
 Chalcedonensem synodum liceat aliquid vel
 are, vel scribere, vel edere, atq; emittere, aut
 orum dicta vel scripta super eadem re pro-
 are. Nemo huiusmodi habere libros, & sacri-
 ega scriptorum audeat monumenta seruare.
 Quod si qui in his criminibus fuerint depra-
 uentis, perpetua deportatione damnentur. Eos
 uero, qui discendi studio adierint, de infausta
 aetate disputates, decem libraru auri, quae fisco
 nostro inferendae sunt, iubemus subire dispen-
 sationem. Ultimo etiam supplicio coeerceatur, qui
 illicita docere tentauerint. Omnes uero huius-
 modi chartae ac libri, qui funestum Eutychetis
 scilicet, et Apollinarij complexi fuerint dogma,
 incendio concrementur, ut facinorosa peruer-
 sitatis vestigia flammis combusta depereant.
 Equum namq; est, ut immanissima sacrilegia
 pro peene magnitudo percellat: scientibus mo-
 deratoribus prouinciarum, eorumque appariti-
 onibus, defensoribus etiam ciuitatum, quod
 ea quae legis huius religiosissima sanctione
 custodienda decernimus, aut neglexerint, aut
 aliqua permiserint temeritate violari: dena-
 rum librarum auri multam fisco nostro infer-
 re cogantur: insuper etiam existimationis suae
 periculum sustinebunt.

Haereticorum
 libri prohibi-
 ti sunt, et exu-
 ri debent.

Haeretici vl-
 timo suppli-
 cio plectedi.

ANASTASIUS IMP. IN L. CO-
 gnouimus, C. dicto tit.

Cogno-

Liberos dun-
taxat ortho-
doxos vindi-
care sibi ius
succedendi in
bonis parētū:
& ali debere
à parentibus
etiam nō or-
thodoxis: tū
etiam dotes
et donationes
propter nu-
ptias petere
posse.

Haereticorum
bona cessante
successione
Catholica fi-
sco vindican-
tur.

Cognouimus multos esse orthodoxos
ros, quibus nec pater nec mater orthodoxi
sunt religionis. Et ideo sancimus, ut non
in casu, vbi alter non orthodoxa religio
sed etiam in his casibus in quibus vterque
alienae sectae sit, id est, pater & mater hi tam
modo liberi ad eorum successionem sine
testamento, siue ab intestato vocentur, & dona-
tiones, seu alia liberalitates his accedant
sint, qui orthodoxorum venerabili sunt
ne decorati, ceteris liberis eorum, qui non
omnipotentis amorem, sed paternam, vel
ternam impiam affectionem secuti sunt, ab
beneficio repellendis. Liberis autem ortho-
doxis non existentibus, ad agnationem, vel cognationem
eorum (orthodoxos tamen) vel ad
vel successiones peruenire. Quod si nec ag-
natio vel cognatio recta inueniatur, tunc
res fisci nostri iuribus vindicari. Sed ne
mur morientibus quidem genitoribus, vel
prouidere, viuentibus autem nullam
prouidentiam (quod etiam ex facto
ignitum est) necessitatem imponimus
genitoribus orthodoxos liberos, secundum
patrimonij, alere, & omnia eis praestare
quotidianae vitae conversationem sufficientem
& dotes pro filiabus & neptibus dare. Et
nuptias donationes pro filiis & nepotibus
scribere, in omni casu secundum vires patrimonij,
huiusmodi liberalitatibus estimandis
propter diuini amoris electionem parentibus
materna sint liberi prouisione defraudandi.

...videlicet quæ nostræ constitutionis de
...Paganorum, & Manichæorum, & Bor-
...itarum, & Samaritarum, et Montanistarū,
...Tascodrogitarū, & Ophitarum, cæterorūq;
...hareticorum iam constituerunt, ex hac nostrā
...lege confirmandis, et in perpetuum valituris.

IVSTIN. IMP. IN L. XII. C. EOD.

DICIT hæreticum esse, qui non est ortho-
...xus. Item cū parentes dissentiunt & liti-
...ant, potior sit is qui liberos ad orthodoxam
...idem perducere vult.

FRIDERIC. II. IMP. IN AVTH. GA-
...zatos. C. de hæret. & Manich.

GAzaros, Patarenos, Leonistas, Speronistas,
...Arnoldistas, Circumcisos, & omnes hære-
...ticos vtriusque sexus, quocunq; nomine cen-
...sentur. perpetua damnamus infamia, diffida-
...mus atq; bannimus: censentes vt omnia bona
...talia confiscentur, nec ad eos vltius reuer-
...tantur: ita quod filij eorum ad successionem
...eorum peruenire non possint: cū longè gra-
...uitus sit æternam quàm temporalem offendere
...maiestatem. Qui autem inuenti fuerint sola
...suspiciōne notabiles: nisi ad mādaturam Eccle-
...sæ iuxta considerationem suspiciōnis, quali-
...tatemq; persona, propriam innocentiam con-
...grua purgatione monstrauerint, tanquam in-
...tames & banniti ab omnibus habeantur, ita
...quod si sic per annum permanserint, ex tunc
...omnes tanquam hæreticos condemnamus.

Fiscum loco
...filiorum hæ-
...reticorum in
...hereditatibus
...succedere.

Hæretici per-
...petua dam-
...nantur infā-
...mia.

Hæreticum
...etiā ex suspi-
...cione, nisi se
...purgauerit,
...condemnari
...posse.

IVST. IN L. QVONIAM. C. EOD.

Sancimus

Haereticos vel
Iudaeos non
posse testimo-
niū ferre con-
tra Christia-
nū orthodo-
xum.

Omnia haereticorum si-
milis reatus.

Haereticos ne-
que ex milita-
ri testamento
capere.

Sancimus contra orthodoxos quidem lo-
gantes nemini heretico, vel his etiam qui
daicam superstitionem colunt, esse in testi-
monia communionem, siue utraq; pars ortho-
xa sit, siue altera. Inter se autem haereticos
Iudaeis, ubi litigandum existimauerint, con-
dimus foedus permixtum, & dignos litigatio-
bus etiam testes introducere, exceptis scilicet
his, quos vel Manichaeus furor, cuius pars
& Borboritas esse manifestum est, vel Paganis
superstitio derinet: Samaritis nihilominus
qui illis non absimiles sunt, Motanilis, & Ta-
codrogitis & Ophitis, quibus pro reatu-
litudine omnis legitimus actus interdictus
Sed his quidem, id est, Manichaeis, Borboritis
& Paganis, nec non Samaritis et Motanilis
& Tascodrogitis, et Ophitis omne testimonium
sicut & alias legitimas conuersationes, in-
terdictum. Aliis vero haereticis tantum
modo iudicialia testimonia contra ortho-
xos, secundum quod constitutum est, volumus
esse inhibita. Ceterum testamentaria testi-
monia eorum, et quae in ultimis eorum, vel in
testamentis consistunt, propter utilitatem mili-
tarij usus eis sine ulla distinctione permittimus
ne probationum facultas angustetur.

IDEM IMP. IN L. DIVIN. C. EOD.
Diuinam nostram sanctionem, per quam
sancimus neminem errore confectum haereticum
hereditatem vel legatum vel fidei commissum
capere, etiam in ultimis militum voluntariis
locum habere praecipimus, siue communi iure, siue
militari testentur.

IDEM IN L. XVI. C. EOD. ALIAS
in lib. prætermisfor. C.

Aliter cōiugum orthodoxus sit; alter hæreticus, liberos eorum orthodoxos fieri oportet.

Liberi sequuntur religionem parentis orthodoxi. Hæc lex cum nonnullis sequentibus habetur etiã Nomenclator tit. 12. ca. 2. 3. & 13.

IDEM IN L. XVII. C. EOD. TIT.
& in prætermis. Cod. vt & sequentes huius tituli, II.

Hæretici ne doceant, neque ordinationes faciant.

Hæretici & ordines conferre prohibentur. Hic intellige supplicationes scilicet publicas: hoc est, ne celebrent Litanias. Et sic hæretici actum ecclesiasticum exercere nequeunt. Poena hæreticis.

IDEM IN L. XVIII. C. EOD.

Hæretici supplicationes ne faciant, poenam centum librarum officio præfati prætorio, si quippam tale factum fuerit, imminente: poena verò quinquaginta librarum officio præfatis, & quæ ab ipsis loca detinentur, ab Ecclesijs vindicentur.

IDEM IN L. XIX. C. EOD.

Manichæi & Donatistæ orthodoxorum privilegia ne habeant, quinimò supremo afficiantur supplicio, bona eorum publicentur, testamentum non faciant, nullo modo contrahant, liberos heredes non habeant, si orthodoxi non sint, post mortem accusentur, ipsorum testamenta irrita sint.

IDEM IN L. XX. C. EOD.

Hæretici de ciuitatibus pellantur, & quæ ecclesijs eorum (quæ quidem Ecclesiæ ab illis impudenter vocantur) relicta à Catholica ecclesia vindicentur.

IDEM IN L. XXI. C. EOD.

Ri Aedes

Domus in
qua habitant
haeretici Ec-
clesiae appli-
cantur.

Haeretici an-
tiqui probio-
res recentio-
ribus,

Haeretici viles
& abiecti,

Liberi catho-
lici soli succe-
dere debent
parentibus siue
orthodoxis
siue haereti-
cis.

A Edes in quibus haeretici consensu Domini congregantur, ecclesijs applicentur.

IDEM IN L. XXII. C. EOD.

H aeretici non construant Monasteria, neque militent. Ibi habetur etiam, quomodo qui aduersus sacrosancta concilia scripta aut talia scripta habent, puniantur. Ex illius constitutione apparet quomodo veterum haeretici in suo genere (nam omnium pars) atque sacrilegium est. I. quicumque; C. de haereticis nostris fuere probiores, ut etiam vitam monasticam coluerint, & monasteria extruissent, tamen contra catholicorum sententiam, in partibus nostratibus haereticis non prohibendum, quod enim abest, quod monasteria extruunt, ut ea ubique possunt deprenduntur, & in partibus demoliantur.

IDEM IN L. XXIII. C. EOD.

L egitimis haeretici traduntur sepulturi. Manichaeus in loco Romano deprehensus decollator. Item haeretici haereticorum non consequantur. Non fiant aduocatus causarum Patroni, aut defensores, aut tutum patres, sed viles & abiecti fiant.

IDEM IN L. XXIII. C. EOD.

S i parentes diuersae fidei atque religionis, eius voluntas atque desiderium in successore praevalet, qui inter filios orthodoxorum demum suscipit, tamen si pater sit qui contra. Neque verò is filius idcirco succensus, necesse est ipsos alimonia, alijsuè sumptibus necessarios priuato, sed neque vllam aliam irae causam in illis praeterent.

extens, data dote propter nuptias dona-
tione eos priuet. Orthodoxis praeterea personis
liberos coniungito & contendentibus inter se
parentibus, is praualeat, qui liberos ad ortho-
doxam fidem adducere vult. Item liberi or-
thodoxi, si quid in parentes haereticos peccent
& delinquant, puniantur.

LIBERI ORTHODOXI IN PARENTIBUS, IS PRAUALEAT, QUI LIBEROS AD ORTHODOXAM FIDEM ADDUCERE VULT. ITEM LIBERI ORTHODOXI, SI QUID IN PARENTES HAERETICOS PECCENT & DELINQUANT, PUNIANTUR.

HAERETICI NON BAPTIZENT, NEQUE PER SE VEL INTERPOSITAS PERSONAS REGIONES CURENT, AUT ADMINISTRENT, NEQUE DOCEANT.

HAERETICI NEQUE HAEREDES FIANT.

HAERETICI NEQUE INTRA SACRA SEPTA NEGOCIENTUR.

HAERETICI CONTRA ORTHODOXOS TESTIMONIUM DICANT & C. QUEMADMODUM SUPRA IN L. QUONIAM. EOD. TIT.

THEODOS VALENTIAN. ET ARCADIVS IMP. IN L. HI QUI SANCTAM. C. DE APOSTAT. VI SANCTAM FIDEM PRODIDERUNT, & SANCTUM BAPTISMA HAERETICA SUPERSTITIONE PROFARUNT, A CONSORTIO OMNIUM SEGREGATI SINT, A TESTIMONIJS ALIENI. TESTAMENTI (VT ANTE IAM SANXIMUS) NON HABEANT FACIENDUM, NULLI IN HAEREDITATE SUCCEEDANT, A NEMINE SCRIBANTUR HAEREDES. QUOS ETIAM PRACIPEREMUS PROCVL ABIJCI, AC LONGIUS AMANDARI, NISI PANA VISUM FUISSET MAIORIS, VERUM INTER HOMINES ET HOMINVM CARERE SUFFRAGIJS. QVAE MAXIMA SIT PENA, SED NEC VNQA IN STATVM PRISTINVM REVERTANTUR.

Ri 2, nec

Liberi ortho-
doxi in pare-
tes, licet here-
ticos, peccan-
tes, puniun-
tur.

Haereticis
baptizare no
licet.

Haereticis ad
haereditari.
excluduntur.
Haereticis in-
ter Catholi-
cos negociari
prohibetur.
Haereticis ad-
uersus Catho-
licum non
posunt ferre
testimonijs.

Catholica fi-
dei deserto-
res perdunt
omnia, qua
iure com-
muni Chri-
stianis con-
cessa sunt.

Quae maxi-
ma sit Pena,

nec flagitium horum obliterabitur penitencia,
 neque umbra aliqua exquisitae defensionis
 aut muniminis obducetur: quoniam quidam
 eos, qui fidem, quam Deo dedicauerant, pro-
 luerunt, & prodentes diuinum mysterium
 profana migrauerunt: tueri ea quae sunt car-
 menticia, & concinnata non possunt. Leo
 etenim & errantibus subuenitur, perditio-
 nis, hoc est, sanctum baptisma prophanis
 nullo remedio penitentiae (quae solet alijs
 minibus adesse) succurritur.

IUSTINIAN. IMP. IN AVTH. DE PENITENTIA
 uilegijs doctis haereticis mulieribus non gra-
 standis. Collat. 8.

IMPERATOR IUSTINIANVS A-
 gust. Ioanni gloriosissimo Orientalium pro-
 toriorum Praefecto, iterum, ex-
 consuli ordinario patri-
 cio.

V Nam nobis esse in omni nostra religio-
 ce, et imperij vita, in Deo spem credimus
 scientes quia haec nobis & anima & imperium
 dat salutem. Vnde & leges nostras non
 de pendere compedit, & in eam respicere
 hoc eis principium esse & medium & termi-
 num. Sicut igitur vniuersi, qui ante nos im-
 rantes, & maximè Leo pia memoriae nobis
 pater in suis constitutionibus, haereticis omni-
 bus interdixerunt, vt neque vlla ipsi partici-
 pant.

entur militia, neque quodlibet in publicis cu-
 as participiū haberēt, vti ne occasione militi-
 arū & publicorū collegiorū facta Dei catholi-
 ca, & apostolica Ecclesiae membra viderentur
 vultare: ita & nos ipsi hoc egimus nostris con-
 stitutionibus hoc roborantes. Hæreticos ve-
 ro & illi dixerunt, & nos dicimus eos, qui di-
 versarum sunt hæresum: quibus coniungimus
 & connumeramus & qui Nestorij Iudaicam
 sequuntur vesaniam, & Eutychianistas, & A-
 cephalos, qui Dioscori & Seueri mala secta
 languent, & Manichæi & Apollinaris reno-
 uantium impietatem: & ad hoc omnes qui
 non sunt membrum sanctæ Dei catholice &
 Apostolicæ Ecclesiae, in qua omnes concordi-
 ter sanctissimi Episcopi, & totius orbis terra-
 rum Patriarchæ, & Hesperiae & Romæ, & hu-
 jus regis ciuitatis, & Alexandria, & Theopo-
 leos, & Hierosolymorum, & omnes qui sub
 eis constituti sunt sanctissimi Episcopi, apo-
 stolicam prædicant fidem atque traditionem.
 Igitur sacram communionem in Ecclesia non
 percipientes à Deo amabilibus sacerdotibus,
 hæreticos iustè vocamus. Nam licet nomen
 Christianorum sibi in se imposuerint, verum-
 tamen à Christianorum se fidei & communio-
 nis separant, Dei iudicio semetipsos subdi-
 gnoscunt. Quæ igitur de hæreticis prolata
 sunt lege, omnibus sunt manifesta. Nos autem
 volentes orthodoxam amplectentes fidem, &
 eam defendentes, habere aliquod amplius

Rt 3 pri-

Hæreticos nō
 admitti debe-
 re ad digni-
 tates, vel ho-
 nestia officia.

Qui dican-
 tur hæretici.

privilegium, ijs qui alienant semetip sos à D
 ouilli (quoniam neq; iustum est aequalibus
 orthodoxis hæreticos dignos fieri privilegia
 propterea & nunc ad præsentem respeximus
 legem. Quia enim dedimus privilegium ma-
 lieribus dotium, ut etiam prioribus crediti-
 bus præponantur, & meliorem ordinem
 habere, & nec à tempore superatas in dona-
 bus autem propter nuptias secundum tempo-
 ra, per quæ fiunt, hypothecas habere. Omnino
 in præfenti facimus manifestum per hæc
 • cram nostram legem, quia & hoc privilegium
 • & tacitas hypothecas, & omnia alia, quæ
 • lieribus omnibus in diuersis privilegijs
 • stris legibus data sunt, illis damus solis
 • nus his fruantur & utantur, quæ diligenter
 • habent rectam, & adorandam nostram
 • tenere (catholica dicimus & Apostolica Ec-
 • clesie) & participare in eius salutari commu-
 nione. Quæ enim separant se à sancta
 Catholica & Apostolica Ecclesia, &
 sanctam in ea communionem percipiunt
 patiuntur à Deo amabilibus sacerdotibus
 lumus omnino talibus frui privilegijs. Si
 se separant à Dei muneribus, & à sacra
 munionione alienas faciunt: multò potius
 non eas dignas fieri privilegijs, neque
 stris legibus frui permittimus continentibus
 sint eis inaccessibilia omnino ex legibus
 neficia, & omni privilegio ex nostris
 vutionibus eis dato priuabuntur. Licet

Solas catho-
 licas foeminas
 gaudere pri-
 uilegijs in iu-
 re concessis.

Mulierem
 hæreticam nõ
 habere priui-
 legium præ-
 lationis dotis
 & creditorũ
 mariti &c.

em eis
 amque
 contem-
 privilegia
 ferua
 bilibus
 nostris
 sint ma-
 tens est
 tur con-
 quæda
 respice-
 tem: &
 existen-
 dorabi-
 Catho-
 distim-
 frui ex
 Quæ i
 eram
 gnosc
 penes
 edita
 nifesta
 uincij
 nobis
 verum
 rum
 IDE

in eis melioris sententia factus, & rectam ve-
ramque amplectentibus fidem, & hac semper
contentas, stabilibus perfrui muneribus & pri-
uilegijs. His omni ditione valentibus, atque
seruandis: principaliter quidem à Deo ama-
bilibus Episcopis & Sacerdotibus, deinde à
potioribus administratoribus & iudicibus: siue
sint maiores, siue minores &c, Vnde compe-
tens est, & iudices apud quos aliquę mouebun-
tur contra mulieres causę, aut à mulieribus
quædam priuilegia sibi vindicare volentibus,
respicere ad præsentis nostrę legis subtilita-
tem: & si non inuenerint eas orthodoxę fidei
existentes, & percipientes sacrosanctam & a-
dorablem communionem in sanctissima
Catholica Ecclesia & Apostolica à veneran-
dissimis eius sacerdotibus: non permittere
sui ex nostris constitutionibus priuilegijs.
Quę igitur placuerunt nobis, & per hanc sa-
ctam declarata sunt legem tuę celsitudo co-
gnoscens, causis apud eam motis seruare, & o-
perari effectuique tradere curet, & per solemnia
edicta & præcepta propria omnibus faciat ma-
nifesta, & in hac felicissima ciuitate, & in pro-
uincijs, vt cognoscant omnes quanta, & quę
nobis cura est verę circa dominum Christum
verum Deum fidei, & nostrorum subiecto-
rum salutis.

Communio
adorabilis &
sacrosancta.

IDEM INST. IN AVTH. DE ECCLE-
siast. tit. & priuileg. &c. §. Iubemus autem.

Rr 4 Iube-

**Hæreticos
Ecclesiasticis
bonis vti frui
non posse.**

**Pœna conce-
denti bona
Ecclesiastica
hæreticis.**

**Hæreticorū
de lubrica Im-
perator vocat
speluncas in-
credulitatis:
nam ecclesia
appellari mi-
nime possunt.**

**Hæreticis
non licere æ-
dificare suā
perfidia de
lubrica: nec lu-
dæis Syna-
gogas.**

Iubemus autem nullum hæreticorum nec
per conductionem, neque per Emphiteu-
sim, neque per emptionem, aut alio quolibet
modo res immobiles accipere à qualibet
sancta Ecclesia, aut alio venerabili loco. Si
verò hæreticus pro tali causa prabu-
erit: Huiusmodi verò res venerabili loco
etiam datae sunt, vindicentur. Reſtorator
domus, qui ipsas res dedit hæretico, omni
gubernatione remoueat, & in monasterio
concludatur, & vno anno à sancta communione
segregetur: cū hæreticis prodiderit Christianitatem.
Si autem orthodoxus possessionem habens
qua est & sancta Ecclesia, alienauerit, aut
conducat, aut per Emphiteusim, aut per
conductionem, aut quamlibet gubernationem
hanc dederit Iudæo, Samaritano aut Armeno
aut alij hæretico, sancta Ecclesia cuiusdem
cui huiusmodi vindicet proprietatem aliena-
tionis. Si quis autem hæreticorum (quos
etiam connumeramus Nestorianos, & Ap-
thas, & Eutychianistas) præsumpserit
speluncam suæ incredulitatis ædificare, aut
nouam Synagogam cōstituere: locorum
sanctæ Ecclesie ædificia suæ proprietati defendat.
Si verò quis per Emphiteusim, aut conductionem,
aut etiam per quamcunque aliam gubernationem
dederit possessionem huiusmodi
personæ: siquidem sciebat dominos possessionis
eius, quia hæretico hanc commisit: omnis
reditus illius tēporis, quod in cōtraſtu transiit
Eccle-

Haereticos ecclesiastica pradia nec per alios posse accipere in emphiteusi: & per consequens neque in feudum.

ecclesie ciuitatis, sub qua possessio constituta vindicari. Si vero ignorabat Dominus possessionis, quia haereticus erat cui commissa est, ipsum quidem dominum propter ignorantiam indemnem seruari: haereticum vero in utroque casu expelli de possessionibus, & eius substantiam applicari fisco.

IDEM IN AVTH. DE ECCLES. CONFIT. in Africa. Collat. X.

Haereticus non baptizato, ad rempublicam non accedito, catechumenum non circumcidito. Nulla omnino haeresis domum aut locum orationis habeto.

IUSTINIAN IMP. IN AVTH. DE SAMARITAN. Collat. X.

Ut impiam Samaritanorum haeresim, & omni ratione carentem horum vesaniam ad meliorem frugem perduceremus, neque non ipsorum animas, quo detinentur morbo, liberarem: sapen numero tam pientissimus Princeps Pater noster, quam etiam nos ipsi studio habuimus. Sed in plerisque horum non potuimus id, in quod longo studio incubuimus, effectui tradere. Euaferunt enim in tantam nonnulli eorum vesaniam, ut vel salutari baptismo dignati, denuo ad id mali, unde discesserant, redierint, & eadem cum Samaritanis habere in precio, eodem cum ipsis agitari furere dignantur. Praclarum igitur nobis visum est, ve-

Samaritani haeretici.

Rr 5 terera

terem illam & prius contra ipsos propo-
 patris nostri legem renouare. Ac prope-
 sancimus, vt ipsi neque ex testamenti tabu-
 neque absque ijs hæredes fiant, legataue-
 cipiant, aut donationis titulo rem aliquam
 ciscantur. Sed neque Samaritani, aut in
 uersum hæretici, qui uè rectam se Christi-
 fidem amplecti simulant, cum re uera
 ita sentiant, neque huic consentanea facia-
 ad hæreditatem ab intestato vocati, successio-
 nem habeant. Item neque testamenta
 scribant, neque legata relinquunt, aut dona-
 nisi, qui ea percepturi sunt, & rectè de fide-
 tiant, & fideles sint operibus. Nam si
 horum sit, iubemus, vt post ipsorum mortem
 horum bona ad sacratissimum perueni-
 ararium. Vnde & sacra illa forma per
 dūlgentiam ipsis à patre nostro concessa,
 legis vicem obtinens, largitur ipsis, vt hæ-
 ditatem pariter adire & transmittere, ite-
 gatis honorari, & legata relinquere possint
 in posterum vacabit, neque prorsus vilitate
 mitatem habebit. Nam si huius se cetero-
 tia indignos esse perhibuerint, qui Sama-
 tanorum agitantur uesania: neminem a
 quam se ipsos accusabunt, cum à benigno
 te Dei, & seruatoris nostri Iesu Christi ab-
 sint. Liberalitates ab imperatoria olim ma-
 iestate ipsis concessas amittunt, in hoc
 meliorem mentem redeant, non vt perpetuo
 in peruersa hac opinione sua permaneant.

Hereticos
 simulare fi-
 dem Chri-
 stiani.

Heretici in-
 testabiles.

Hereticorū
 bona Fiscalia.

incipimus autem à præfente lege rusticos, qui Samaritanorum opinionibus honorem habent: idque non ipsorum gratia, sed propter constitutionem prædiorum quæ ab ipsis coluntur, propterq; reditus & tributa, quæ exinde inferuntur publico, vt qui rusticitate sedentur. His etenim permittimus, vt tam ascendentes, quam descendentes, & ex transuerso cognatos suos hæredes legatariosuè scribant, tametsi Samaritanorum errore detineantur: Vt tamen fundos rectè colant, quo magis & vberior exinde prouentus ad prædiorum Dominos deferatur, & per ipsos ad fiscum &c.

Præterea Samaritanum omninò neque militiam capessere concedimus, neque ad civilem administrationem accedere, neque postulare in iudicio, neque postremò in consortium disertissimorum assumi rhetorum, neq; adolescentes instituire. Sed & si qui ex ijs salutari dignati baptismo, ad pristinum denuò errorem reuersi, obseruare sabbatha, aut etiam alia quadam agere videantur, quæ coarquant per simulationem ipsos sanctam baptismi assumpsisse: eos proscribi iubemus & in perpetuum tradi exilium. Iisdem quoque peccatis eos subdimus, qui contra rectam Christianorum fidè impium istis patrocinium præstiterint. Perpulchrum verò nobis videtur, vt ad contaminatum accurrentes baptismi, non temerè suscipiantur, sed cum quadam obseruatione & instructione, quæ imitationis

tempore

Cum rusticis hæreticis mitius agi, vt potè qui simplicitate quadam seducti sint.

Hæreticos ad honores non admitti.

Quomodo ad baptismi fit veniendū.

Quanto tempore instrui debeant Cathumeni.

tempore fieri solet. Dicimus autem, ut omnino sensu aliquo bonæ doctrinæ possunt, per duos primum annos in fide instruantur, & pro viribus scripturas ediscant; tuncq; demum sacro redemptionis offerantur baptismati, tam longi temporis potius, prorsus redemptionis fructum assecuti. Perros autem admodum, qui per ætatem doctrinam intelligere nequeunt, etiam absq; huiusmodi seruatione sacro dignari baptismate admittimus. Porro nullus Samaritanus Christianum habebit mancipium, sed simul acceptum fuerit, protinus in libertatem restituetur. Quod si æquè peruersa opinione mancipium ut ipse dominus fuerit, licitum ei esto, si Christianorum de fide sententia exosculetur, & Romana ipsum libertate potiri.

IDEM IVSTINIAN. IN CONST. II.
de Iud. & Samarit. & hæretic. curialib.
apud Julian. &c.

Hæretici onerentur muneribus: sed non gaudeant honoribus vel priuilegijs.

Neque Iudæus, neque Samarita, neque quis hæreticus curiæ muneribus excipitur propter hoc solum quod Catholicæ fidei est. Sed & munera curialia subeant, & honore curiali potiantur. Nam curiales habent quædam priuilegia, veluti, ut tormentum non subiiciantur, ut non ab alia in aliam præuinciam retrahantur. Et in summa, qui Catholicam fidem sentit, munera quædam curialia subeat: honorem autem, vel priuilegium nullum habeat.

Si hæreticus contra hæreticum litiget, liceat
 cuius eorum hæreticum testem adducere. Sin
 autem orthodoxus contra hæreticum litiget,
 pro orthodoxo quidem etiam hæretici testi-
 monium valeat: contra orthodoxum autem
 solum orthodoxi testimonium nullus hæreti-
 co pateat aditus. Interdum autem etiam ad-
 uersus orthodoxum hæretici testimonium
 probabile est: quod contingit, si orthodoxus
 in curialem conditionem trahatur, tunc enim
 hæreticus aduersus eum rectè testis producitur,
 ut dicat se scire eum curialem esse, vel curiale
 patre genitum.

Hæreticorū
 testimonia
 quomodo, &
 quando ad-
 mittantur.

IDEM IN TIT. DE HAERET. QVAE
 est const. CII. apud eundem Iulian.

N ullus hæreticus militet, vel curas publicas
 gerat. Hæreticos autem dicimus & Nesto-
 rianos, et Eutichanistas et Acephalos, qui Dio-
 scori & Seueri superstionem secuti sunt, à qui-
 bus Manichæi & Apollinarij sacrilegia reno-
 uata sunt, & omnino eos, qui non communi-
 cant in ecclesia, hæreticos vocamus, quamuis
 nomen Christianorum vsurpant, ut tamen or-
 thodoxi plus quàm hæretici iuris habeant.

Hæretici qui
 sint.

Sciendum est mulieribus hæreticis priuile-
 gia in dotibus, vel propter nuptias donationi-
 bus, hypothecarumq; tacita dedimus, denega-
 re, & omnes huiusmodi prærogatiuas. Sin au-
 tem penitentiam egerint, & in ea persevera-
 uerint, non ea careant beneficijs nostris. Ea q;
 obser-

Hæreticæ
 mulieres pri-
 uilegijs suis
 priuantur.

obseruare procurent non solum religiosi
Episcopi, sed etiam magistratus & iudices
omnes, siue maiores siue minores.

IBIDEM IN CONST. CVII. §. NEQ.
pater, ver. Item si parens.

Hæreticos li-
beros ex hæ-
redari.

Hæresis in fi-
lio parentis
catholici ide
operatur
quod ingra-
tudo.

Orthodoxi
qui dicatur.
Hæretici qui
sint.

De catholi-
corum & he-
reticorum in-
ter se succes-
sione.

SI parens liberos suos, vel vnum ex his
ricum habeat, ipse verò orthodoxus
stitutus, liceat ei eos vel eum in testamento
exheredare: quoniam non minima hære-
sa ingratitude est. Orthodoxos autem
dicimus eos, qui communicant in Sacrosancta
Ecclesia Catholica, in qua omnes patrum
vna conspiratione & concordia colliguntur
& quatuor sancta concilia prædicantur, scilicet
Nicaenum, & Constantinopolitanum, & Ephesum
num primum, & Chalcedonense. Hæreticos
autem dicimus eos, qui Catholicis non com-
municant: quibus connumerari necesse est
Nestorianos atque Acepholos. Sed plene
hac parte loquamur, sciendum est non
hæreticos parentes, si orthodoxos liberos
habeant, alios quam ipsos hæredes instituisse:
liberis non extantibus cognatos suos cat-
holicos, scilicet hæredes instituant. Quod si
liberis superstitis alij quidem orthodoxi
alij autem hæretici appareant: omnem in-
stantiam parentis ad orthodoxos peruenire
volumus, vt fratres eorum hæretici, si in eodem
errore perseverauerint vsque ad mortem, non
omninò accipiant: sed mortuis eis sine per-
sentia liceat orthodoxis partes eorum altere

Sin autem poenitentiam egerint, portiones
 has capiant, sine fructibus tamen medij tem-
 poris, & sine vlla de administratione rerum
 molestia. Quod si omnes liberi haeretici fue-
 rint, alij autem cognati defuncti orthodoxi
 existant, ipsi liberis anteponantur in succes-
 sione. Quod si & ipsi haeretici fuerint: si qui-
 dem is qui defunctus est, habitum clericici ha-
 beat, Ecclesiae ciuitatis, in qua domicilium ha-
 buit, substantia eius deferatur: sic tamen, vt si
 intra annum non vindicauerint Ecclesiastici,
 huiusmodi personarum patrimonia ad fiscum
 nostrum deuoluantur. Sin autem Laici fue-
 rint: sine vlla discretionem res eorum fisci iuri-
 bus vindicentur. Quod non solum, si testa-
 mento scripto haeticus decesserit, locum ha-
 bere sancimus, sed etiam si intestatus defun-
 ctus sit, omnibus scilicet legibus valituris, quae
 contra haeticos & Nestorianos atque Ace-
 phalos, & omnes qui non communicant ca-
 tholicae Ecclesiae, posita sunt.

*Hanc eandem condemnationem parentum, filio-
 rum, vel cognatorum haeticorum, iusto capite pro-
 sequitur Constantinus Harmenopholus, Iudex Thes-
 salonicensis, lib. 5. tit. 9. cap. De haeticis.*

ITEM IV ST. IMP. IN CONST. CXVIII.
 apud eund. Julianum Parich. §. fin.

Non liceat catholicę fidei Christianorū alic-
 nis hominib. veluti Paganis, vel Iudeis, vel
 haeticis, possessiones habere emphiteuseos,
 vel ecclesia-
 sticis.

Haeticis ne
 gaudeant
 Emphiteusi-
 vel condu-
 ctis ecclesia-
 sticis.

vel conductionis titulo, in quibus orthodoxorum religionis ecclesiae ministeria celebrantur.

ITEM LIB. VI. TIT. XI. DE GENTILIB. & HAERET. APUD CONSTANTIN. HARMENOP. &C.

Haeretici in-
testabiles.

Qui orthodoxorum, fide deserta, haereseos effecti sunt nec testari, nec domos nec ex testamento, nec ab intestato quaeque possunt capere.

THEODOSIUS ET VALENTIANUS

AA. in l. inter caeteras. De Iud. Samarit. heret. & Pagan. Tit. ij. in legib. nouell. Theodosij. &c. §. quid sensibus.

Quid sensibus excacatus Iudaeos, Samaritanos, Paganos, & caetera haereseos genera portentorum audere cognoscimus. Quod si ad sanitatem mentis egregie legum edicta reuocare conemur, seueritatis cogitationes ipsi praestabunt, qui durae frontis obsequio piaculo locum veniae non relinquunt. Quod obrem cum sententia veteri desperatis mentibus nulla sit adhibenda curatio, tandem ne fides sectae in vitam, immemores nostri exempli vel ut indiscreta confusione licentius exoptentur, hac victura in omnem aeuum lege sancimus neminem Iudaeum, neminem Samaritanum neutra lege constantem, ad honores & dignitates accedere, nulli administrationem publicam re ciuilibus obsequij, nec defensionis impendere saltem officio. Nefas quippe creditur

Haeretici incurabi-
les.

Haereticos ab honorum gradibus & officijs pellere debere.

supernae maiestati, & Romanis legibus ini-
 mici, vltioresq; etiam nostrarum legum surre-
 ptivae iurisdictionis habeantur obtentu, & ac-
 quisitae dignitatis & autoritate muniti, a ducum
 Christianos, & ipsos plerumq; sacrae reli-
 gionis antistites, velut insultantes fidei nostrae,
 iudicandi, vel pronuntiandi quod velint, ha-
 beant potestatem. Illud etiã pari consideratio-
 ne rationis arcentes, ne qua synagoga in noua
 fabricam surgat, fulciendi veteres permissa li-
 centia, quae ruinam praesentaneam minitantur.
 Praeterea praecipimus, vt quicumq; seruum seu
 ingenuum inuitum, vel suasionem flectendo ex-
 cultu Christianae religionis in nefandam se-
 ctam, ritumue traduxerit, cum dispendio fortu-
 narum capite puniendũ. Vt quisquis igitur vel
 infulas caperit, acquisitis dignitatibus non po-
 niatur, vel synagogam extruxerit, compendio
 Ecclesiae Catholicae se nouerit laborasse. Imò
 qui ad honores irrepserit, habeatur, vt ante,
 conditionis extreme, etiam si honorariam pro-
 meruerit dignitatem. Et qui synagogae fabri-
 cam cepit non studio reparandi, cum damno
 quinquaginta librarum fraudetur ausibus suis.
 Praeterea bona sua proscripita, poenae
 sanguinis destinandus, qui fidem alterius
 expugnauit peruersa doctrina. Et quoniam de-
 bet imperatoriam maiestatem ea prouisione
 completa complecti, vt in nullo laedatur publica
 utilitas, Curiales ciuitatum omnium, nec non
 militares onerosis, quin etiam militum, seu di-

Judaeis inter
 Christianos
 non licet ad-
 ficare syna-
 gogam.

Hereticis non
 licere alios ad
 suos sectas tra-
 here docendo
 vel persuadē-
 do, vel per-
 vim,

Capite ple-
 ctendos, qui
 Catholicum
 peruersa do-
 ctrina sedu-
 cunt.

Ss uerfis

uerſis officiis facultatum, & perſonalium
nerum obligatos ſuis ordinibus, cuiuſcunq;
ctæ ſunt, inhæreſcere cenſemus, ne videamur
minibus execrandis contumelioſo ambitu
munitatis beneficiũ præſtitiffe, quos voluit
huius conſtitutionis autoritate damnari.
exceptione ſeruata, vt apparitores membra
rum ſectarum, in priuatis duntaxat negotiis
nullius iudicis ſententias exequantur, &c. Ita
dem ſequitur.

• An diutius perferimus mutari tempo
• vices, irata cœli temperie, quæ Paganorum
• acerbata perfidia, neſcit naturæ libram
• uare. Vndè enim ver ſolitam gratiam
• uit? Vndè æſtas ieiuna meſſe laborioſum
• colam in ſpe deſtituit arillarum? Vndè
• intemperata ferocitas vbertatem terrarum
• netrabili frigore ſterilitatis læſione da
• Nifi quod ad impietatis vindictam tranſi
• ſua naturæ decretũ. Quod ne poſthac
• cogamur, pacifica vltione, vt diximus,
• eſt ſuperni numinis veneranda maietas.
• eſt, vt quæ in Manichæos, Deo ſemper
• ſos, quæ in Eunomianos, hereticæ fatuitate
• tores quæ in Montaniſtas, Phrygas, Phoci
• Priscillianiſtas, Aſcodrogos, Hydroparali
• Borboriras, Orphitas, innumerabilibus con
• tutionibus lata ſunt, ceſſante deſidia celeſt
• cutioni mandentur.

IIDEM IMP. IN NOVEL. VALENTI
Tit. de Manichæis. Albino P. P.
Superior

In hæretica
impietatis
vindictam,
irata cœli tẽ
perie tranſit
lege ſua natu
ræ decretum.

Superstitio Paganis quoque damnata temporibus, inimica publicae disciplinae, & hostis fidei Christianae, ad excidium sui clementiam nostram non immerito prouocauit. Manichaeos loquimur, quos execrabiles, et toto orbe pellendos, omnium retro Principum statuta iudicantur. Nec dissimulationem crimina nuper detecta patiuntur. Quae enim, & quam dictu autemque obscena in iudicio beatissimi Papae Leonis, coram senatu amplissimo manifesta ipsorum confessione patefacta sunt? adeo ut eorum quoque qui diceretur Episcopus, & voce propria proderet, & omnia scelerum suorum percriberet. Quod noticiam nostram latere non potuit, quibus tutum non est negligere tum detestandam diuinitatis iniuriam, et impunitum relinquere scelus, quo non solum corpora deceptorum, sed etiam animae inexpiabiliter polluantur. Unde Albine Praefecte Augustorum, illustris & magnifica autoritas tua hac nos in aeternum victura lege statuisse cognoscat, quam in omnium prouinciarum faciet notitiam editis propositis peruenire. Ut ubicunque terrarum quisquam Manichaeorum deprehensus, poenas, quas in sacrilegos iura sanxerunt, auctoritate publica seueritatis excipiat. Sitque publicum crimen, & omni volenti sine accusationis periculo tales arguere sit facultas. Nec cuiquam licitum tutumque sit aut celare tales, aut talibus conuiuere, cum omnia de hiis a nobis confirmata sint retro Principum statuta, ut nouerint

Manichaei execrabiles.

Haeretici obsceni.

Haeresis polluitur corpus & anima.

Haeresis publicum crimen, quod omnibus accusare licet.

SS 2 vniuersi

Enumeratur
pœna Mani-
chorum,

vniuersi hac edictali lege pposita, Manichæi
dignitate militiæ, & vrbium habitatione
uandos, ne quis innocens talium conuersio-
ne, aut societate capiatur. Successiones nati-
pian, nec relinquunt, sed fisci nostri viribus
gregentur. Nec eis, quod palam interdictum
vlla fraude quærat. Iniuriarum carere
ne, contractus liberos omnino non habent.
Primates vniuscuiusque militiæ, vel omnes
mox exigenda per apparitionem nostram
cem libras auri multa percellat, si quem
superstitione pollutum fuerint militare
que enim aliquid nimium in eos videtur
se decerni, quorum incesta peruersitas
nis nomine lupanaribus quoque ignota
denda committit. Dat. XIII. Calend. *Idibus*
Romæ, Valentinian. A. VII. & Numa
COSS.

Hareticorum
incesta peruer-
fitas religiõis
nomine lupan-
narib⁹ quoque
ignota vel pu-
denda com-
mittit.

§ Alias colle-
ctis.

Adhortatio
ad Catholicã
vnitatem,

IUSTINIANI. IMP. AVTH. *Idibus*
interdict. collegiis. § Hareticorum.
Collat. 9.

PLurimorum esse & maximum bonum
nibus hominibus credimus verã & immo-
culatã Christianorum fidei rectam confes-
sionem: vt per omnia hoc roboretur, & omnibus
bis terrarum sanctissimi sacerdotes ad con-
cordiam copulentur, & consone immacu-
tam Christianorum confessionem prædicent
& omnem occasionem, quæ ab hereticis im-
nitur auferant: Quod ostenditur ex diuersis
conscriptis à nobis libris & editis, Sed quoniam

nam haeretici neque Dei cogitant timorem, neque interminatas talibus poenas ex legum severitate considerantes, diaboli opus implent, & quosdam simplicium seducentes sanctae fidei Catholicae & Apostolicae Ecclesiae adulteras collectas, & adultera baptismata latenter faciunt: pietatis existimavimus, per praesens nostrum edictum monere, eos qui tales sunt, quantum & ipsi recedant ab haeretica vesania, & nec aliorum animas per simplicitatem periant, sed magis concurrant ad sanctam Dei Ecclesiam: in qua recta praedicantur dogmata, & omnes haereses cum principibus suis anathematizantur. Nosse enim volumus omnes, quia si de caetero aliqui inveniuntur, aut contrarias collectas facientes, aut apud semetipsos collectionem, nequaquam omnino eos ferimus, sed domos, ubi aliquid delinquitur, sanctae assignamus Ecclesiae: his autem qui colligunt aut apud se colliguntur, ex constitutionibus poenas inferri omnibus modis iubemus.

Haereticos nihil timoris Dei habere, opusque diaboli implere.

Dehortatio ab haeresi.

Haeretici ne colligant inter se contributiones,

DE SCRIPTIS
HAERETICORVM.

THEODOS. ET VALENTIN. IMP.
in l. 3. C. de sum. trin. & fid. Cath. &c.

Omnia scripta, quae Deum ad iracundiam prouocant, vel animas violant, ne in honorem quidem aures venire volumus. Quod si autem peruenit ad nostras pias aures, quodam

Isti legis meminit etiam Euanagius Scholast. & Nicephor. lib. 4. cap. 20. 16. Eccles. hist.

Ss 3

dam

Haereticorum
scripta Deum
ad iram pro-
uocant, ani-
masq; vio-
lant.

Haereticorum
scripta q ha-
bent, & legūt
ultimo sup-
plicio affici
debere.

Sancti Patres
cur in libros
haereticos di-
ligentē inqui-
sitionem
habuerint.

Haereticos li-
bros comburi
debere.

dam esse qui doctrinas quasdam consecro-
rint, & emisserint ambiguas, nec exacte ac
omnia cōgruentes, exposite in Nicēna Syno-
fidei ab his qui in eam & Ephesina Synodo
conuenerunt sanctis Patribus, & à Cyrillo
memorie, qui magnę Alexandrinorū Eccle-
siae fuerat Episcopus, iubemus omnia istius-
scripta, siue antehac siue nūc facta fuerint, po-
tissimum autem ea quę Nestorij sunt, in cen-
ac perfectissimo interitui mancipare, ita ut
nullius lectionē veniantis sane, qui talia
pta, vel eiusmodi libros habere & legere
nuerint, vltimum supplicium subiturus.

IUSTINIAN. IMP. IN EDICT. AD
pop. Constantinop &c.

IN Ecclesia à sanctis Patribus plurima impo-
silio facta est in libros haereticorum, vti
plenos impietate: hoc autē tunc faciebant
tholicę Ecclesię doctores, ne simpliciōs
gentes impia scripta à recta fide declinaret.

THEODOS. ET VALENTIN. IMP.
in l. damnato. Cod. de haeretic. &
Manich. &c.

IMpios libros nefandorum & sacrilegum
haereticorum aduersus venerabilem or-
doxorum sectam, decretaque sanctissimorū
tus Antistitum scriptos habere, aut legere
describere nemo audeat: quos diligenti
requiri, ac publicē comburi decernimus, ita
nemo in religionis disputatione aliquam
retici nominis faciat mentionem.

VALENTIN.

VALENTIN. ET MARTIAN. IMP. IN
l. quicumq; §. nulli etiam. C. eod. tit.

Nulli contra venerabiles Patrum Synodos
liceat aliquid vel dictare, vel scribere, vel
edere, vel emittere, aut aliorum dicta vel scri-
pta super eadem re proferre. Nemo huiusmo-
di habere libros, & sacrilega scriptorū audeat
monumenta seruare. Quòd si qui in his crimi-
nibus fuerint deprehensi, perpetua deportatio-
ne damnentur. Omnes verò huiusmodi char-
tæ ac libri, qui funestum hæreseon complexi
fuerint dogma incendio concrementur, vt fac-
inorose peruersitatis vestigia flammis com-
busta depereant: equum namque est, vt imma-
nissima sacrilegia par pœnæ magnitudo per-
cellat.

Hæreticorum
scripta pœna
deportationis
prohibentur.

Comburatur.

IUSTINIAN. IN L. XV. C.
de hæretic. &c.

Qui hæreticorum libros habet, neq; in pro-
patulum profert, vt concrementur, pu-
nitur.

Etiã etiam
seruans libros
hæreticos pu-
nitur.

IDEM IVST. IN AVTH. DE DEPOSIT.
Anthimi & Seueri &c. §. Et sicut non licet, coll. 10.

Scripta hæreticorum non maneant penes a-
liquem Christianum, sed sint profana & a-
liena ab Ecclesia Catholica igneque combu-
rantur à possidentibus, neque ab vlllo scriban-
tur, scituris omnibus, quia amputatio manus
his, qui scripta hæreticorum scripserint, pœna
erit: neq; enim volumus etiam in futuro tem-
pore ex illis blasphemiam protrahi.

Hæreticorum
librorū scri-
ptio manus
amputatione
prohibetur.

Ss 4

IDEM

IDEM IVSTINIAN. IN CONST. X.
apud Julian. Patricium, &c.

Heretica scri-
pta habens,
eaq; nō com-
burens, seue-
rissimè puni-
tur.

SI quis hereticos libros habeat, eosq; igitur
non tradat, seuerissimas penas, nam & m-
nus incisionem subsistere debent, qui lib-
eiuscemodi scribere ausi fuerint.

SEQVITVR NOVELLA IVSTINIANI
Quomodo Iudaei (haeticorum fratres) sacram di-
beant legere scripturam.

IVSTINIAN. IMP. IN CONST. NO-
uella, de Hebrae. & quom. oport. eos scripant. le-
gere, Const. 146. coll. 10.

Ariobindo gloriosiss. Praetorior. praefecto.

In scriptura
sacra non solū
externa, sed in
eis reconditus
sensus est ipe-
ctandus.

AEQVUM sanè erat, vt Hebræi, cūm sacris
bris aures præbent, non leuiter et rebus
lummodò gestis delectarentur, sed recon-
in ipsis sensus spectarent, per quos magnū
li Deum & seruatore[m] humani generis
Christum annūciat. Verumenimuerò quā-
uis dūm commentis inter ipsos interpretati-
onibus se committunt, in hunc vsq; diem a
sententia aberrarunt: quia tñ didicimus habere
ipsum inter se controuersiam, non sustinuit
eum tumultum relinquere ipsis incompositū

Iudaeorum
cōtrouersia,

Siquidem per interpellationes quæ ad nos
feruntur, didicimus, quòd ex ipsis quidam
lingua tenentur Hebraica, eaq; vtendum esse
sacrorum librorum lectione volunt: quidam
etiā Græcam assumendā contendunt, & longū
iam tempore ea de re seditiones inter se agunt
Nos igitur de hac cōtrouersia edocti, meliores
esse iudicauimus eos, qui græcā etiam linguam
in lecto

Vtrum Iudæis
sacra scriptu-
ra in lingua
Hebraica vel
Græca sit le-
genda.

sacrorum librorum lectione voluerunt assu-
 gere, & (vno verbo) omnem denique linguam,
 quam locus accomodatorem, & magis fami-
 liarem reddat auditoribus. Sancimus igitur, vt
 in quibus omninò locis Hebraei sunt. Hebraeis
 legi volunt, licentia sit in eorum synagogis
 Græca etiam lingua, itemque patria hac fortè
 tempe Italica, aut quacunque alia pro loci ra-
 tione mutata lingua, sacros libros intelligen-
 tibus legere, quo magis per ipsorum lectionem
 intelligentibus tota dictorum series ordine
 manifesta sit, secundumque ea & vitam & stu-
 dia sua instituant: neque facultas sit ipsorum
 interpretibus, qui solam Hebraicam assumunt
 linguam, vt suo arbitratu maliciose hanc tra-
 dant, vulgi ignorantia suam regentes impro-
 peritatem. Enimuerò qui Græca lingua legunt,
 videntur interpretatione septuaginta, quæ om-
 nibus exactior est, & præter cæteras multa con-
 tineret occulta: præsertim verò propter id quod
 in interpretando accidit. Nam cum semper
 in Georresim cõclusi essent, et diuersis locis in-
 terpretantur: vnam tamen omnes composi-
 tionem ediderunt. Ad hæc quis non illud in-
 terpretatur, quod cum longo tempore
 vntatem apparitionem magni Dei & serua-
 tionem nostri Iesu Christi præcesserint: tamen
 iam futuram, quasi præsentibus cementibus
 fulgulis, prophetica quodammodò gratia ipsos
 circumfulgente, sacrorum illi librorum in-
 terpretationem accommodarunt? Atque hæc

Ss § quidem

Vnam linguã
 per aliam in-
 terpretandã
 esse.

Scripturam
 maliciose tra-
 ctandi, nõ ca-
 prari debere
 autam ex
 vulgi igno-
 rantia.
 Interpreta-
 tionem sep-
 tuaginta vi-
 rorum per-
 fectiorem
 esse.

Interpreta-
 tionis 70.
 virorum cõ-
 cordia mira.

Septuaginta
 interpretes
 aduentum
 Christi vati-
 cinatos esse.

Aquila interpres sacre scripturae.

Secundaria traditio iudaica prohibita.

Ut sincere scripturam tractent.

Archipherecita, vel Rabin.

Iudaeorum blasphemia.

quidem omnes praecipue videntur. Ne tamen in eam opinionem veniant, quasi ceteras interpretationes excluderimus, damus illis libertatem, ut etiam interpretatione Aquilae nonnullis dictionibus non mediocrem septuaginta habeat differentiam. Quae in deuterofis, quasi secundaria traditio dicitur, in vniuersum interdicitur, ut in factis libris comprehensa non sit, neque per tradita per prophetas, sed excerpta quaedam virorum contineat, qui terrena dumtaxat loquantur, neque quicquam in se diuinitate beant numinis. Sed & ipsas utique sacros scripturas legant, cum sacros libros euoluunt, & facientes ea quae inibi prolata sunt, excusant, & magis assumant nusquam scriptas vocum inanitates, ab ipsis ad perditionem simpliciter excogitatas. Unde hac a nobis praebita licentia neque aliquibus omnino suadentur dispendia, si qui Graecam & alias linguas assument, item ab ullo prohibebuntur: neque qui haereticas, aut seniores interim, aut Magistri apud eos appellantur, licentiam habebunt, ut vafis quibusdam commentis anathematismis id prohibeant: nisi velimur popularibus castigati poenis, atque in superbia spoliati, vel inuiti consentire nobis, quae praestantiora, & Deo magis accepta velimus iudicamusque. Certum si quis impias & sacrilegas vocum inanitates introducere attentauerit.

el mortuorum resurrectionem, vel iudicium
 extremum negare, aut affirmare quod figmen-
 tum & creatura Dei per angelos subsistat: hi
 volumus vt etiam omnibus locis expellantur:
 neque tam maledicam vocem emittant, qui
 in vniuersum ipsa etiam cognitione Dei exci-
 derunt. Eos enim, qui huius generis aliquid
 proloqui pertentauerint: omnium acerbissi-
 mis supplicijs subijcimus, introducto per hos
 errore gentē Hebræorum depurgantes. In vo-
 tis autem habemus, vt per hanc & illam lin-
 guam sacris libris præbentes aures, & inter pre-
 tum peruersitatem obseruent: neque solis at-
 tendant literis, sed res etiam ipsas degustent,
 & sacratiores omninò sensus percipiant: quo
 magis & quod præstantius est, addiscant, &
 aliquando decipi, atquæ ab eo, quod omnium
 præstantissimum est, nempe in Deum fiducia,
 aberrare desinant. Propterea enim omnem
 ipsius linguam ad sacrorum liberorum lectio-
 nem aperuimus, vt si omnes ordine eorum
 scientiam amplectantur, ad meliora perdis-
 cenda reddantur aptiores, cum in confesso sit,
 multo paratiorem ad meliora discernenda &
 capessenda esse eum qui sacrorum librorum
 lectione innutritus, non longe à correctione,
 & vt ad bonam frugem perducatur, disside-
 ratur: quàm qui nihil horam intelligit, sed ex solo
 religionis nomine dependet, eique tanquàm
 sacra adhæret anchora, & scientiam Dei in-
 sola se se appellacione versari. Quæ igitur no-
 bis

*Iudæorum
 blasphemio-
 rum pœna.*

*Scriptura
 quomodo in-
 terpretanda.*

*Fiducia in
 Deum res om-
 nium præstā-
 tissima.*

*Plus profi-
 cere eum quàm
 sacra scriptu-
 ra vera sciē-
 tia, quàm ex
 cetero alicui
 se se ritu ni-
 titur.*

in
 fi
 ne
 ti

te
 er
 ūc
 .
 in
 ire

bis placuerunt, & per hanc sacram declaratur legem, ea obseruabit tam gloria tua, quam cohors tibi obtemperans. Obseruabit autem qui pro tempore in fastigium magistratus collocabitur: neque committet, ut Hebraei contra haec faciant, sed & eos qui oblitiscuntur omnino prohibere attentauerint, corporibus primùm poenis subditos, ademptis illis bonis compellet incolere exilium, ne quatenus insolentius se & temerario ausu contra Deum pariter, & maiestatem imperatoriam effuset. Utetur autem & Iusionibus ad prouincias praesides, adiungens ipsis legem nostram, ut ipsi de hoc edocti per singulas vrbes hanc proponant: scituris quid necessariorum haec oblectanda sint, nostram indignationem metuenda.

AD EA QVAE DE SCRIPTIS HAERETICORUM dicta sunt, admonitio, in qua etiam comprehenditur Edictum Imperatoris Caroli V. de tollendis Haereticorum scriptis.

Quandoquidem librorum scriptorumque haereticis edictorum lectio non solum hominibus simpliciores corrumpere: verumetiam doctos eruditosque viros saepe in varios errores & a veritate Catholicae alienas opiniones inducere solet: reflectendo huic malo prospiciendum esse cœsare sacrosancti Tridentini concilium, superioribus annis legitime celebratum, si in indicem seu Cathologum omnes conferrentur libri, qui vel haeretici, vel de haeretica prauitate suspecti essent, isque index Christianis ob oculos ponatur, ut manifeste viderent, quorum scriptorum lectio

Index prohibitorum librorum confectus in Concilio Tridentino.

aquam, ob insitum virus, ceu anguem in herba
 tentem, fugienda foret. Ideoque eodem tempore ne-
 gium datum est multis cum doctrina tum iudicio
 carissimis patribus, qui ex tanta Episcoporum, alio-
 rumque doctissimorum virorum corona, omnibus fe-
 dex nationibus selecti sunt ad eum conficiendum, quem
 tantum magno labore plurimisque vigilijs, opitulante
 Deo, perfecerunt, adhibitis in consilium lectissimis
 viris Theologis, qui et summi Pontificis autori-
 tate approbatus est. Tantum illi sanctissimi Patres
 adhibuerunt studium atque diligentiam, ut vulgus
 hominum & alij denique omnes qui peruersa doctri-
 na seducti, ab illis omnium malorum irritamentis,
 suisque haereticorum scriptis parari videntur, quan-
 tum eius fieri posset, eximerentur: consentes id quod
 est, reipublice Christianae, si ea quae noxia sunt dis-
 cerentur, idem incommodi accedere, ac si pessima
 quoque docerentur. Quae causa iam olim Christia-
 nissimos Imperatores commouit, quod utrumque,
 et malam doctrinam eiusque studium e medio tolli
 deberent: cum par facinus sit tam prohibita discere,
 quam docere, iux. l. culpa. C. de malef. & mathemat.
 glo. in l. omnes. C. de haeret. & Manich. Si enim
 quod Ethnicos quoque viro publico, Vlpiano teste, in-
 terdictum fuit, ne libri improbatæ lectionis in iudi-
 cium familiae herciscundae, hoc est, in diuisionem ha-
 ereticariam venirent. l. caetera. ff. famil. hercisc. &
 in l. bona. C. eod. tit. Quanto minus Lutherano-
 rum, ut vocant, caeterorumque haereticorum abo-
 minanda scripta in Ecclesia Dei, ne saluifica Carbo-
 nis fidei doctrina corrumpatur, & pestilentissima
 sectæ

Libri impro-
 bata lectionis
 apud Ethne-
 cos prohibiti.

Act. cap. 19.

sectæ plantentur, ferenda sunt. Imò sanctius et
 dabilius primorum Christianorum celebre factum
 imitabimur: quorum multi (ut S. Lucas Episto-
 lista nobis scriptum reliquit) qui fuerant curio-
 sitati, contulerunt libros, & publicitus coram
 bus combusserunt. Quorum etiam exemplo doctri-
 mi superioris Christianitatis Imperatores conuulsa
 pta, quibus animi hominum à tramite veritatis
 deuiâ errorum atque hæresum declinarentur,
 ante Vulcano tolli, & eos qui talia occulte
 uerent, vel discendi causa legerent, seuerissimis
 nis affici, districtis legibus (ut mox videbimus)
 ceperunt. Quos etiam nostra ætate D. Carolus
 nominis quintus, hæreticorum importunitatem
 optima secutus est affectione, idque testatur
 bile edictum, quod statim ferè ab initio Imperatoris
 contra Christiana religionis nouatores in Germania
 promulgauit. Cuius edicti, quæ hoc negotium
 ciunt, lectori proponere placuit verba. Maluit
 insuper, inquit Imperator, vobis omnibus et præ-
 præfatis, sub eisdem prænominatis penis, ut
 Martini Lutheri scripta, à summo Pontifice
 tate sua Apostolica (ut præmittitur) damnata
 alia quacunque, tam Latino quam Alemannico
 alio quouis idiomate, ab eo hætenus composita
 in posterum componenda, utpotè mala, suspecta
 à notorio & pernicacissimo hæretico procreata
 emere, vendere, tenere, legere, describere, imprimere
 aut describi vel imprimi facere: asserere, suscipere
 prædicare, defendere præsumat. Non obstantibus
 in illis etiam aliqua bona (ad fallendas simplices

Edictum Ca-
 roli V. de tol-
 lendis hæreti-
 corum scrip-
 tis publicatū
 VVormatia
 die 8. Maij,
 Año 1521.
 Lutherus à
 Carolo Imp.
 notorius &
 pernicacissi-
 mus hæreticus
 appellatur.
 Idem apud

insuper, inquit Imperator, vobis omnibus et præ-
 præfatis, sub eisdem prænominatis penis, ut
 Martini Lutheri scripta, à summo Pontifice
 tate sua Apostolica (ut præmittitur) damnata
 alia quacunque, tam Latino quam Alemannico
 alio quouis idiomate, ab eo hætenus composita
 in posterum componenda, utpotè mala, suspecta
 à notorio & pernicacissimo hæretico procreata
 emere, vendere, tenere, legere, describere, imprimere
 aut describi vel imprimi facere: asserere, suscipere
 prædicare, defendere præsumat. Non obstantibus
 in illis etiam aliqua bona (ad fallendas simplices

entes) immixta essent: in quo prater iustam sedis
 apostolica sententiam, etiam laudatissimam vete-
 ram Patrum institutionem et consuetudinem omni-
 ni exequendam duximus. Qui Arrianorum, Prisi-
 cianistarum, Nestorianorum, Eutychianorum, et
 aliorum haereticorum libros, et in illis contenta om-
 nia, tam bona quam mala promiscue exusserunt et
 abiecerunt, Neque id immerito: Nam si optimi
 utique cibi, vnius tantum guttae veneni, quo huma-
 num corpus laederetur, infusione suspecti, penitus sunt
 abiciendi: quanto magis ea scripta, quibus tanta et
 tam noxia animabus venena passim inserta sunt, non
 solum nobis cauenda sunt, sed etiam ne alijs noceant,
 et profus destruenda et corrumpenda, atque ab omni
 memoria veniunt obliteranda. Accedit ad
 id, quod quicquid boni in Martini libris reperitur, id
 etiam a sanctis Patribus, quos Ecclesia recepit et ap-
 probavit, saepe dictum, et saepius repetitum, absque
 ulla periculi aut mali suspitione, legi et haberi po-
 test. Ea propter sub iisdem penis omnibus et singulis
 praedictis, vos omnes et quilibet vestrum, tam
 Principes, quam alij, ad quos iustitiam quomodo libet
 pertinet ministrare, et alij quicumque in vniuerso
 imperio, Regnis et Dominijs nostris constituti, huius-
 modi pestiferos Martini libros, tam Alemanicos quam
 Latinos, impressos et imprimendos, aut etiam manu-
 scriptos, ubicunque reperiantur (ut pote magna se-
 ctionis, schismatis, haereseos, in Ecclesia Dei fomites)
 ardeandos, et publico igni consumendos, penitusque
 abolendos cum effectu curetis, Apostolicisq; Nuncijs,
 et eorum commissarijs, si operam vestram ad hanc
 rem

Iustinian. in
 edict. ad pop.
 Constanti-
 nop. &c. §. so-
 lent n. hare-
 tici.

A simili.
 Quemad-
 modum vene-
 num corpori,
 sic heresis ani-
 ma mortua
 infert.

in arduis
 in die tunc
 alio collati
 scilicet

Lutheri scrip-
 ta fedis mis,
 schismatis, &
 haereticis fo-
 mites.

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130

rem requisierint, fideliter & diligenter assistant, nihilominus in eorum absentia per vos, nos fieri, nostro nomine & iussu omnino & respiciatis. In quo omnibus fidelibus dilectis subditis, ut vobis ac nobismetipsis assistant & parent, re presentium sub eisdem penis iniungimus & mandamus. Verum quia maxime cauendum est, ne huiusmodi libri, aut ex illis excerpta mala, suppreta etiam mutato authoris nomine, publicentur, etiam non sine magna animi nostri offensâ, quotidie videmus, cum alibi, tum maxime in Germania, componi & imprimi libros, pluribus traditionibus & exemplis refertos: & ne non actu & dolo humane nature hostis Christianitatem, queos tendat multos, passim diuulgari picturas & imagines, non in opprobrium modo priuatarum personarum, sed & ipsius summi Pontificis & sedis apostolicae contumeliam excogitatas. Ex quibus libris & picturis Christiani fideles in maxima fide, quam in vita & moribus, prolabantur, & non solum priuata odia, scandala & similia, ut experientia docet, multis in locis exorta sunt. Verum etiam seditiones, tumultus, rebelliones, commota in regnis, prouincijs, & populis atque rebus sacrae Dei Ecclesia (nisi provideatur) iam excussa formitantur. Idcirco ad hanc perniciosissimam pestem extinguendam, & supradictorum Electorum statum concordiam animo & sententia, omnibus & personis supradictis, tam imperiali quam hereditaria iure nobis subditis, sub iam saepedictis omnibus precibus & mandamus, ne quis huiusmodi

Picturas infames atque libellos esse vitiosos.

libros, & pestilentes libros, seu quascunque alias
 libras, scripturas, imagines, picturas contra ortho-
 doxam fidem, bonos mores, & id quod sancta Roma-
 na Ecclesia haecenus obseruauit: atque etiam inue-
 ritas criminatioes & ignominias contra summū Pon-
 tificem sedem Apostolicam, Praelatos, Principes, vni-
 uersitates studiorum, & eorum facultates honestasq;
 personas componere, scribere, imprimere, depingere, ven-
 dere, emere, tenere, habere, aut imprimi, describi, de-
 pingi, vel vendi facere, quauis arte aut dolo audeat,
 aut attemptet. Quinimō sub eisdem poenis iubemus om-
 nibus & singulis supradictis, & praesertim illis, qui in
 officio ministerio praesunt, vt eiusmodi libros quoscun-
 que autem hac imprimendos, nec non etiam manuscrip-
 tos, cuiuscunque sint auctoris, aut vbiq; locorum
 per sacrum Imperium, atque etiam nostro heredita-
 ria regna & dominia inueniantur. Similiter etiam
 picturas huiusmodi & imagines, nostro iussu & no-
 mine occupent, diripiant, & publico igni comburant.
 Et nihilominus huiusmodi detestabilium librorū, co-
 nicum, schedarum, scripturarum, & picturarum au-
 ctiores, & inuectores, ac etiam post presentis mandati
 publicationem, impressores, emptores & venditores,
 qui contra iussa nostra facere praesumpserint (si modo
 legitime constiterit) nec non eorū iura & bona om-
 nia & singula capiant, apprehendant & detineant,
 ac iure bono quicquid sibi libitum fuerit de illis dispo-
 nent, ita quod de hoc nulli hominum tam in iudicio
 quam extra respondere sint obligati.

Contra bi-
 bliopolas hæ-
 reticorum li-
 brorum.

Atque vt omnis eiusmodi errorum occasio tolla-
 tur, & ne talia scribentium venena longè lateq; dif-
 fundan-

Tt

fundan-

fundantur, sed præclarum imprimendi librorum officium in bonos tantum & laudabiles usus exercitum certa nostra scientia animoq; deliberato, ac imperialis regiae auctoritate de maturo supradictorum Electorum et aliorum sacri Romani Imperij statuum consensu deliberatione, & unanimi consensu volumus, & iubemus, & banni & interdicti imperialis, ac alijs interdictis præcipimus & iubemus, tenore presentis Edicti, ut vim inuiolabilis legis habere decernimus, ut quicquid catero Calcographus & librorum impressor, cuiuslibet quouis vbi libet per sacrum imperium atq; nostra predicta regna & dominia constitutus, librorum, seu aliam quamcumq; scripturam, in quibus de sacris rebus aut fide Catholica aliquid vel minimè trahatur non habito prius consensu & voluntate ordinarij, aut eius ad hoc substituti & deputati, & antea etiam facultatis Theologicae alicuius propinque universitatis, pro prima videlicet impressione, & cuiuscumq; rei et facultatis librorum, schedas et vitulae de consensu saltè Ordinarij, aut eius ad hoc subditum villo pacto imprimere, vel vendere, aut imprimendum vendi facere, directe vel indirectè quoquo modo sumat aut attentet. Quòd si quis cuiuscumq; gradus aut conditionis hanc nostram mentem, statutum, statutum, legem & ordinationem in omnibus singulis supradictis, tam Lutheranam quam reformationis materiam concernentibus, inuiolabiliter seruandam villo pacto, aut quouis quaesito colore ingenio contra facere aut venire, ausu temerario presumpserit: præterquam quod illud irritum decernimus & inane, etiam in læsa maiestatis crimine

Libros examinare debere antequam extendantur.

stram & sacri imperij grauissimam indignationē,
 proscriptioisq; & Banni ac interdicti imperialis, nec
 non alias sepe dictas pœnas, seipso facto incurrisse co-
 gnoscatur, &c. Verū in qua fide tum huius optimi Im-
 peratoris, tum antiquorum leges hac in parte hacten-
 us fuerint obseruatae, id testatur horrenda illa confu-
 sio que interim ex tanta magistratuum negligentia
 in Germania passim ingruit, vt quot capita, tot penē
 religiones pugnantes atq; sectae, & quot sectae, tot per-
 uicissimorum & pariter leuissimorum hominum in-
 sensa, & inter se miris modis digladiantia scripta re-
 ferantur, atq; adeo etiamnum indies ex haereson pre-
 conium atris ergasterijs prodeant, ac subinde quem ad-
 modum varia insecta ex terræ putredine, enascantur,
 & coaceruentur, vt omnes propē auarorum librario-
 rum bibliothecas repleant. Taceo nunc quod etiam scrip-
 tu Patrum ceterorumq; Catholicorum authorū peruerso
 talamo insidiantur, eaq; corrumpunt & adulterantur.
 Quomodo in insigne illum Sacramentariū (vt ex
 alijs vnius saltē proferam scelus aeterno igne expian-
 dū) fecisse fama est. Dum enim Theophilactū, Iouio
 Episcopo & historico teste maligna preuaricatione,
 quada omittendo, traducit, & Christiæ hostia Sacra-
 mentum repudiat. Roffense Britanno seuera manu
 ingulante redarputus cecidit. Ist hoc falsi crimine etiā
 diu hæreticos Christiāitati imposuisse multosq; Apol-
 linaris libellos per inscriptiones sancto Athanasio &
 Gregorio Nazianzēo, attribuisse & hac fraude maxi-
 me ad impietatem suam multos pertraxisse scribit Ni-
 cephorus. Sic supposititios partus edere solent hæretici
 & hominibus mendacium sub prætectu veritatis ob-

Religionis
 confusio ex li-
 centiosa here-
 tiorum libro-
 tum lecti one
 orta.

Ioan. Oeclā-
 pad. Sacra-
 mentarius &
 Catholicorū
 scriptorum
 corruptor.

Iouius in eo-
 log. doctor.
 viror.

Roffensis E-
 piscopus ad-
 uersus Oeco-
 lampadium
 scripsit 5. li-
 bros de veri-
 tate corporis
 & sanguinis
 Christi in
 Eucharistia.
 Niceph. lib.
 16. cap. 28.
 Eccles. hist.

It 2 trudere;

im
 ri
 nē
 ti

 te
 ff-
 ūc
 im
 im

Lutherus falsarius & corruptor Bibliorum.

Falsariorum studium.

Falsi poena.

rudere: sicq; sacrosanctum Euangelium in alieno sensum trahere, sacramq; scripturam dilacerare sicut. Sic Lutherus ipse (quod viri pii adnotarunt, ex illius in lucem editis demonstrarunt) sacra Biblia in latinae penè duobus millibus corruptit in sua translatione Germanica, què doli diabolicum ipse quoq; Calvinus, Seminariorum Pater olfecit pridem. Id autem falsariorum studium proprium esse, Iustinianus in ysaia imitationem veri semetipsum maximè exercere, nihil aliud sit falsitas quàm veritatis imitatio. Auth. De instrum. caut. & fid. & c. coll. 6. Com. què constat, in causis civilibus, vbi falsi crimine dedit, a Constantino Imperatore acerrimam indignationem, & capitis tandem supplicium constitutum esse. l. vbi falsi. C. ad leg. Corn. de fals. & ne quis atq; dolus cuiquam pat. occidatur, contra c. sedet. ex. de rescript. & l. reru. §. tepus. ff. pro socio. Iulianus censet Imperator, propter dolosam mentem & audacitatem machinationem impostores puniri debere. l. semus. C. de litigios. Maiori ergo poena digni fuerunt haeretici, qui non humana solù, sed diuina quoq; ipsius animae periculum existit peruertere atq; contempere audent: tantoque grauius pleffi debent, quam grauius est diuinam quam humanam offendere maiestatem. auth. Gazaros. C. de haeret. & Manich.

DE CONCILIA- BILIS SEV CONVENTICVLIS HAERETICORVM.

ARCADIVS, ET HONORIVS IN L. CON-
uenticula, C. de Episcop. & cleric. &c.

Conuenticula illicita etiam extra Ecclesia in priuatis adibus celebrari prohibemus, proscriptiois domus periculo imminente, si dominus eius in ea clericos noua ac tumultuosa conuenticula extra Ecclesiam celebrantes susceperit.

Pena celebrantium conuenticula.

LEO ET ANTHEMIVS IMPP. IN L. 29. C. de Episc. & Cler. &c. Quae lex alias in lib. praetermissis. C. inuenitur.

Caveant monachi (quibus necessitate postulante exire licet) ne conciliabulis praesint, vel turba concitata, simpliciorum animos seducant scituri, quod si nostra pieratis statuta neglexerint, legum austeritati subijcientur.

Monachi ne conuenticula, faciant.

AECAD. ET HONOR. IMPP. IN L. CVNCTI haeretici. C. de haeret. & Manich. &c.

Interdicatur haeticis omnibus nocte vel die profanis coite contentibus: statuta videlicet condemnatione centum librarum auri contra officium praefecti Urbis, vel Praesidale, quinquaginta, si quid huiusmodi fieri vel in publico, vel in priuatis adibus concedatur.

Pena.

THEODOSIVS ET VALENTINIAN. IMP. in l. Arian. s. cunctos, quoque C. de haeret. & Manich. &c.

Haeretici conuenticula sua audacter Ecclesias nuncupare conantur.

Haeticorum impudens audacia,

IIDEM IMPP. CIRCA FIN. eiusdem. l.

Undis quoque legibus, quae contra haeticos, caeteroque, qui nostra fidei refragantur, quum, diuersisque temporibus latae sunt, Tt 3 semper

Hereticis que
legibus pro-
hibeantur.

semper viridi obseruantia valituris &c. ita
nec in publicum conuenire locum, nec ad-
ficare sibi quasi Ecclesias, nec ad circum-
ptionem legum quicquam meditari valeat
omni ciuili & militari, curiarum etiam & ob-
fenforum, & iudicum sub viginti librarum
ri interminatione prohibendi auxilio. &c.

IDEM IMPP. IN L. DAMNATO.
C. eod. tit.

Ne quis lo-
cum præbeat
ad conuenti-
cula.

Nemo in religionis disputatione hæretici
vel habendi concilij gratia in ædibus, aut
suburbano suo, aut quolibet alio loco conuen-
ticulum, clam aut apertè præbeat. Quos om-
nes cætus celebrandi licentia priuari statim
scientibus vniuersis, violatorem huius legis
publicatione bonorum esse coercendum.

VALENTINIAN. ET MARTIAN. IMPP.
A.A. in l. quicumque. C. eod. tit.

Conuenti-
culis omnia
locadenegan-
tur.

Hæretici parasynaxes & conuenticula
diurna, quam nocturna non contrahant
neque ad domum, vel possessiones cuiusquam
neque ad monasterium, vel quemcunque
terum locum operaturi, secte funestissime con-
gregentur. Quod si fecerint, & hoc factum fuerit
domino volente constiterit: post rem in ex-
amine iudicis approbatam, domum vel posses-
sionem eius in qua conuenerint, vel monaste-
rium, eius ciuitatis orthodoxæ Ecclesiæ, in
ius territorio est, iubemus addici: si verò igno-
rante Domino, sciente verò eo, qui penitus
domus exigit, vel auctore vel conductore præcipi

Pæna eorum
qui domus
locant ad con-
uenticula.

parafynaxes, & conuenticula interdita collegerint: conductor, vel procurator siue actor, vel quicumque eos in domum, vel possessionem, vel monasterium receperint, ac passi fuerint illicitas parafynaxeis conuentusque celebrari: si vilis & abiecta sint conditionis, fustibus publicè & in penam suam, & in aliorum coerceantur exemplum. Si honestæ verò sint personæ, decem libras auri multæ nomine fisco nostro cogantur inferre. Nulli insuper cuiuscunq; nominis hæretici publicè vel priuatim conuocandi cætus, vel circulos contrahendi, & de errore hæretico disputandi, ac peruersitatem facinorosi dogmatis adferendi, tribuatur facultas. Eos itaq; qui discendi studio adierint, de infausta hæresi disputantes, decem librarum auri, quæ fisco nostro inferenda sunt iubemus subire dispendium.

MARTIAN. IMP. IN L. DENVNCIAMVS.

C. de his qui ad Eccles. cunfug. &c.

Nemo conuenticula collecta multitudine, in qualibet parte ciuitatis, vel vici, vel cuiuscunq; loci colligere ac celebrare conetur.

Conuenticulae habeantur.

IUSTINIAN. IMP. IN EDICTO DE FIDE

ad Constantinopolitanos, quod est in edictione Hæloandrina, sub numero 132. constitutionis.

Hæretici, dum neq; Dei timorem mente concipiunt, neq; per legum seueritatem interminatas istiusmodi hominibus poenas reputant in animo, & nonnullis è simplicioribus decipiunt, præter morem sanctæ Dei Catholicæ

Hæretici neq; Deum neque legem timet.

Tt 4 &

& Apostolicę Ecclesię, conuenticula, atque
 tismata, clam concelebrant: pium arbitri-
 sumus per præsens nostrum Edictum tales
 hortari, vt & ipsi ab heretica desiscant iniam,
 neque aliorum animas per fraudem deducant
 in interitum: sed potius ad sanctam Dei acce-
 rant Ecclesiam, in qua nihil antiquius habent
 rectis dogmatibus, & omnes hereses cum ip-
 sarum ducibus percelluntur, anathematizantur.
 Quin vniuersos volumus cognoscere, quos
 si de cetero inueniantur aliqui, qui improbo
 more ita conuenticula agitauerint, aut acce-
 conuenerint amplius eos non tolerabimus: et
 tam domus, in quibus tale aliquid peccatum
 perpetratum fuerit, sancta addicemus Ecclesie: et
 ipsi, qui ita peruerso more conuenticula ce-
 lerint, quique ad eos conuenerint, constitu-
 tum poenas omnibus inferri modis iubemus.

Ecclesia Ca-
 tholica nihil
 antiquius ha-
 bet recta do-
 ctrina.

Conuenticu-
 la non tole-
 randa.

SEQVUNTUR

**PISTOLAE NONNULLO-
 rum Imperatorum de Hereticis.**

VICTOR CONSTANTINVS MAX.
 Aug: Alexandro & Ario.

Imperator
 hortatur Alex-
 andro & Ario-
 rige ad Ec-
 clesiam Catho-
 licam, vnitatem, patri-
 que consensio-
 nem redeant.

Geminam mihi fuisse occasionem
 ram, quorum negotium ipso opere cele-
 cutus sum, ipsum, vt par est, conatum me-
 rum adiutorem & seruatorem Deum om-
 nium testem constituo. Primam quidem
 vt omnium gentium voluntatem ad vnam
 adiret.

merudinis conciliationem coadunarem. Al-
 tum, ut communis orbis corpus à graui quo-
 rum malo, sicuti cupiebam, liberarem. Vtrum-
 que spectans, alterum arcano mentis oculo cō-
 siderabam, alterum vero potestate bellica ma-
 nus perficere conabar: sciens hoc, si consensum
 omnibus de seruis pro meo voto consen-
 sionem constituerem, publicarum rerum ne-
 cessaria vitā cum piis omnium mentibus con-
 cordem relatura mutationem. Cum enim vni-
 uersam Africam intolerabili quadam vesania
 propter eas corripuisset, qui populorum reli-
 gionem inconsulta leuitate in varias haereses
 incidere non dubitarunt. Cum ego morbam
 comprimere iubens, nullam aliam parem huic
 negotio medelam reperiēbam, quam ut com-
 muni orbis hoste reiecto, qui sacris nostris Sy-
 nodis infandam suam sententiam opponebat,
 quosdam vestrum ad hoc mitterem, ut eorum
 opera dissidenter inter se ad concordiam re-
 uerterent. Quoniam enim lucis virtus & sacre
 religionis lex, beneficio Dei, quasi è sinu Oriē-
 tis profecta, cuncta simul orbem sacro iubare
 illustrauit, non abs re vōs, quos tanquam du-
 ces quosdam salutis gentium futuros crede-
 bam, pariter & animi nutu, & oculorum ener-
 gia querere tentabam. Volebam enim hoc pri-
 mum vna cum magna illa victoria, ac vero ho-
 rum triumpho exquirere, quod mihi & pri-
 mum, & omnium preciosissimum existere iu-
 dabam. Sed o praestantissimam ac diuinam
 T. 5 prou-

prouidētiam, quam letalis rumor aures
 imò magis cor ipsum tetigit, multò inno-
 grauius, quàm isthic ortum esse dissidii
 gnificans? ita ut iam partes vestre ma-
 ra opus habeat, vnde aliis remedium futu-
 sperabam. Reputanti mihi horum cum
 tium tùm causam, visus est mihi leuis ad-
 dum, & haud quaquam tanta contentione
 gnus prae textus. Quapropter ad Epistolam
 ius necessitatem adactus, & ad concordan-
 stram industriam scribens, diuinam que
 uidentiam adiutricem ad hanc causam
 cans, medium me ipse in hanc cōcertationem
 vestram, quasi pacis dispensatorem me
 meritò ingero. Cùm enim Deo opitior
 etiam si maior quaedam esset dissidii
 haud difficilè fuerit sanctis audientium
 mis sermonē hunc proponendo, vnum
 que ad vtiliora cōuertere, quomodo iam
 modica & admodum vilis sit causa, quae
 negotio obstat, non procliuiorem ac ma-
 ciliorem mihi causę huius emendationem
 ciliaret.

*Hoc principium Epistolę Constantini ex libro
 desumptum est, sed cum eius libri pars à M. de
 terpretata sit, aliudq; exemplar mihi tùm ad
 non fuerit, malui reliqua ex Nicephori interprete
 tanquam fideliori (cui enim Catholico haereticorum
 versio suspecta non esset?) & explicatiore
 ferre: is enim relicto Epistolę principio, statim
 tio ipso incipit, alioquin Epistolam integram*

Niceph. li. 8.
 cap. 13.

apposuisse auctore. Quae verba superioribus
coherencia, per totum reliqua Epistola sic sonant.

Questionis praesentis exordium à vobis ist-
hinc extitisse intelligo. Cum enim tu Alexan-
der à presbyteris requireres, quid quisq; eorum
sentiret, de quodam loco scripturae, seu potius
de cuiusdam partis inani quaestione interro-
gares: & tu Ari, quod vel profus in animum
non admissum, vel certè admissum silentio
mandatum oportuit, improvide respondendo
exponeres, excitata inter vos dissensione, con-
ventus quidem solennis quibusdam denega-
tus, sanctissimus autem populus in partes scis-
sus, communis corporis apta & consentiente
vniione excidit. Itaq; vterq; vestrum ex æquo
sententiam animumq; animaduertens, ad
quod vos conseruus & collega vester legitime
ac iuste cohortatus fuerit, id suscipiat. Quid ve-
ro hoc ipsum est? Neq; interrogare de eiusmodi
rebus à principio, neq; interrogatū respon-
dere æquū erat. EIVSMODI ENIM QVAE-
STIONES, QVAS NON ALIQVA LE-
GIS ET RELIGIONIS NOSTRAE NE-
CESSITAS INIVNGIT, SED INANES
INVTILIS OTII NVGAE PROFE-
RVNT, ETIAMSI NATVRALIS ALI-
CVIVS EXERCITATIONIS GRATIA
PRPONANTVR, TAMEN INTRA
ABDITA MENTIS NOSTRAE CON-
TINERE, NEQVE VEL FACILE IN
PVBLICOS CONVENVVS PROD-
CERE,

Dolet Eccle-
siasticā vni-
onem diuisam
esse.

Quaestiones
de religione
nō necessa-
rias non fa-
cile profere-
das esse.

III
II
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
XXI
XXII
XXIII
XXIV
XXV
XXVI
XXVII
XXVIII
XXIX
XXX

CERERE, VEL INCAUTE OMNIBUS
 A V R I B V S C R E D E R E D E B E T .
 Quotus enim, qui sique est, qui res ita magis
 & difficiles admodum aut certo periculum
 aut rite exponere queat? Quod si quis illud
 facere proclive esse ducat, cui parti plerumque
 persuadere? Aut quis tandem erit, qui contra
 tra tales tantarum rerum argutias & subtilitates
 sine periculoso lapsu consistat? Quam rem
 rem inhibenda est talibus disputatio longum
 ne quo modo, si vel natura nostrae imbecillitas,
 quod propositum sit exponere non valet
 vel discernere auditorum hebetus ingenium
 id quod exquisitè dictum sit, assequi non possit,
 in alterius istorum, blasphemiam, schismatis,
 schismatis, atque dissidii necessitatem per se
 lus incidat. Itaque, & interrogatio incauta
 sponso improvida, eam quam sibi iniectam
 que veniam concedant. Neque enim de periculo
 puo aliquo legis nostrae praecepto, occurrere
 concertandi sumpsistis, neque novum aliquid
 à vobis de cultu Dei institutum est in diebus
 sed vnam eandemque habetis propositionem
 tionem, sicuti communionis etiam tenetis.
 Et cum de rebus inimicis inter vos commotionem
 se decertetis, minime omnium decet periculis
 sionem vos tantam populi Dei multitudinem
 pro arbitrio vestro ducere. Quod neque est
 rum, neque prorsus fas esse creditur. Sed
 ut prudentiam vestram parvo exemplo
 monefaciam, non ignoratis sanè philo-

Dicitur hoc
 in hunc modum
 in hunc modum
 in hunc modum

Exhortatio
 ad concordiam

in ipsis de vno omnibus convenire dogma-
 & persape eisdem de parte aliqua senten-
 tarum aut brevium dictorum dissentire, atq;
 tam si scientia virtute discordet, corporis ta-
 men vnione inter se conspirant. Quod si hoc
 habet, quomodo non multo iustus fuerit,
 vos qui magni Dei ministri in tanta religionis
 culturo collocati estis, vnanimes inter vos es-
 se. Verum age, deliberatione maiore confide-
 ramus & cogitatione prolixiore, quod dictum
 est animaduertamus, an recte propter pauca
 & vanas verborum inter vos rixas, fratres fra-
 tribus aduersentur, & solennes conuentus im-
 pia dissensione per vos segregatur, qui de par-
 tis admodum et minimè necessariis rebus mu-
 tua contentione decertatis. Vulgaria hæc sunt,
 & puerilibus mentibus magis conuenientia,
 quam factorum & prudentium virorum sa-
 pientia congruentia. Decedamus nostra spõ-
 ra a diabolicis tervationibus. Magnus ipse Deus
 & Saluator omnium nostrum, commune om-
 nibus protulit lumen: per cuius prouidentiam
 ceptum hoc mihi illius longè potentioris fa-
 mulo ad finem debitum perducere permittite,
 ut per vos illius populus, mea admonitione,
 ministerio & cohortationis contentione, ad
 conuentus cõmunionem reducam. Est enim
 quemadmodum dixi, vna quaedam in vobis
 res, vna instituti vestri sententia, & legis ip-
 sus præceptum omnibus suis partibus in vñũ
 animæ propositum et voluntatem omnia con-
 cludi:

Ab exemplo.

non est qd
 appropin-
 quat ad
 deus magis
 non magis
 qd dicitur
 magis

in
 fi
 ne
 ti

te
 re
 ue
 in
 in

cludit. Hoc ipsum quod vobis inter vos contentionem peperit, quandoquidem non auctius legis vim refertur, nequaquam apud seditionem aliquam & secessionem faciendam que hoc dico, non ut omnino necessitatem vobis istam, valde puerilem atque incautam qualemcunque tandem quaestionem imponam. Potest enim à vobis sincere veritas conuentus retineri, & communio nium seruari, quamuis maxime in parte quam inter vos aliqua sit de re minima consilio. Siquidem non omnibus nobis in quibusuis eadem voluntas est, neque vna nos natura, aut sententia obtinet. Itaque diuidentia diuina vna in vobis sit fides, vna sententia, vnus de Deo consensus. Ea vero quae minimis istis quaestionibus inter vos inquiritis, tamen ad eandem sententiam deducantur, conuenit intra cogitationem tenere, atque in animi penetralibus consistere. Itaque facite, ut ineffabile illud & praecipuum commune amicitiae & charitatis Sacramentum & veritatis fides, Dei quoque cultus, & reuerentia atque legis nostrae honor & reuerentia, stans & firma apud vos permaneant. Reddite mutuam charitatem & gratiam, reddite vniuerso populo suos amplexus, & vos ipsi vestras animas vestras expiantes, rursus alter alterum agnoscite. Iucundior namque per sepe positas inimicitias, reconciliatione interueniente fit amicitia. Reddite mihi quoque

Propter min^o
momenti qua-
stiones Eccle-
siasticam con-
cordiam non
esse discinde-
dam.

adles, & noctes securas, vt mihi suauitas ali-
 puræ lucis, & tranquilla vitæ lætitia dein-
 seruetur. Quod si non fit, illa necessitas
 incumbit, vt suspiriis & lachrymis totus
 tenuer, & neq; vitæ huius tempus placidè
 illineam. Si enim tot Dei populi, hoc est, cõ-
 mei, tam iniqua & detrimentosa inter se
 ueracitate dissideant: quomodo fieri po-
 sset, vt ipse deinceps animo consistam? Cæte-
 rum vt summum meum hac de re mœrorem
 amplius intelligatis, illud sic habere. Nuper
 cõdò cum Nicomedie essem, derepentè, nescio
 quo vrgente, in Orientem cogitavi, & prope-
 tantem me ad vos, cum maiore iam ex parte
 vobiscum essem, nuncius huius rei perculit, &
 consilium cœptumq; meum disturbauit, meq;
 retrocedere coëgit, vt ne oculis conspiciere co-
 gerer, quæ auribus quoq; intoleranda esse iu-
 dicauit. Aperite mihi deinceps per concordiam
 vestram Orientale iter, quod mutuis vestris
 contentionibus clausistis. Date mihi hoc, vt
 celeriter vos omnesq; alios populos lætus vi-
 dere, & pro communi omnium concordia &
 libertate orationibus auspiciatissimis fauissi-
 misq; verbis debitam gratiam DEO agere
 possim.

VICTOR CONSTANTIN. MAX.

Aug. Hæreticis.

AGnoscite nunc per hanc legis constitutio-
 nem, ô Nouatiani, Valentini, Marcio-
 niti, Pauliani & qui Cataphryga vecamini,
 & quot-

Inuehitur in
 hæreticos, qui
 bus oratoria
 & cõuenticu-
 la interdicat.

tr
 fi
 nã
 ti

ic
 re
 uc
 im
 ire

& quotquot in vniversum haereses vestras
 tibus constituitis, quantis sit mendacitas
 tas vestra intricata, & quomodo veniat
 quibusdam pharmacis doctrina vestra con-
 neatur, ita vt per vos sani ad infirmitatem ve-
 uentes verò ad perpetuam mortem abducantur.
 O veritatis inimici, vitæ hostes, & peccati
 tionis consiliarij. Omnia sunt apud nos ve-
 tati contraria, ac turpibus malitiæ studiis
 absurdis admodum fabulis consona, per
 vos mendacia struitis, & infantes presens
 lucem fidelibus negatis, sub praetextu diuini
 tatis semper delinquentes, omnia pollutis
 noxias ac puras conscientias latifans prope
 vulneratis, ac ipsam propediem, vt ita dicitur
 humanis oculis abripitis. Et quid necesse est
 singula recensere, cum de malis vestris
 quid pro dignitate loqui neq; modici factu
 poris, neque negotiorum nostrorum. Sum-
 nim absurditates vestra ita prolixæ & im-
 dica, ita, si explicentur, omnis generis fer-
 te referta, vt ne integer quidem dies ad ex-
 rationem earum sufficeret. Et alioquin
 rum etiam huiusmodi declinare & oculis
 uertere conuenit, vt ne si cuncta singulati-
 censeantur, syncerum ac purum fidei
 propositum polluat. Quid igitur? Tolera-
 mus ne posthac huiusmodi mala? At longè
 peccatio facit, vt etiam sani, quasi per
 quodam morbo inficiantur? Qua ergo
 ne radices, vt ita dicam, huiusmodi neque
 publi

Haeretici fa-
 nos reddunt
 infirmos, vi-
 uas mortuos.

Haeticorum
 virtutes recē-
 sentur.

nequitia publica animaduersione non am-
 putamus? Igitur quoniam impossibile est, ut
 amplius pernicii vestra exitium feratur, per
 hanc legem interdiciamus, ne qui vestrum post-
 hac congregari audeant. Quapropter cunctas
 etiam domos, in quibus conuenitis, è medio
 tolli precipimus, cura hac nostra eiusque progre-
 ssente, ut non modo non in publico, verum
 neque in priuatis aedibus aut locis quibusdam
 separatis superstitionis vestrae dementiae carus
 concurrere liceat: sed quod multo est honesti-
 us, quotquot veram ac puram religioni studetis, ad
 catholicam Ecclesiam accedatis, & sanctitati
 illius communicetis, per quam & veritatem
 consequi poteritis. Separetur autem omnino
 à statu nostri felicitate peruersae sententiae ve-
 strae seductio, hoc est, scelestae & perniciose ha-
 reticorum & schismaticorum sententia. Decet
 enim felicitatem nostram, qua cum Deo frui-
 mur, ut qui bonis spebus viuunt, ab omnis ge-
 neris inordinato errore ad rectam viam, à cali-
 gine ad lucem, à vanitate ad veritatem, à mor-
 te ad salutem ducantur. Ut autem ad hanc cur-
 sam etiam necessaria potentia accedat, præce-
 dimus, sicut dictum est, ut cuncti superstitionis
 vestri conuentus, omnium inquam, haeretico-
 rum oratoria, si tamè oratoria nominare con-
 venit, sine omni contradictione auferantur, &
 catholicae ecclesiae absque vlla mora tradantur,
 & reliqua loca rebus publicis adiudicentur, nec vl-
 la prorsus vobis deinceps conueniendi facul-
 tas

V u tas

III
 FI
 NO
 TI

 IC
 RE
 UC

 III
 IRE

tas relinquatur, ita ut ab hoc presenti die in
lo loco, siue publico, siue priuato infandi
conuentus congregari præsumantur.

*Hucusq; Constantini edictum, cui Eusebius in
storie sue contextu hæc quæ sequuntur, adiungit.*

Ad hunc modum spelunca eorum, quibus
nam doctrinam sequebatur, imperatoris
dato destructa, ac bestia vna cum imperatoris
ducibus pulsa sunt. Illorum verò, qui ab
seducti fuerant, alij mente adulterina, in
imperatorijs perterrefacti, Ecclesia ingre-
bantur, tempori illi per dissimulationem
uientes, quoniam libros etiam virorum
lorum lex imperatoris percurari iusserat
deprehendebantur qui infanda maledicta
ercebant, quapropter cuncta per dissimula-
nem faciebant, quo exitium effugerent
autem continuo veraci animo ad spem
rem confugiebant. Horum verò dissi-
nationem ecclesiarum præfides accurati-
entes, alios diu pelle ouilla tectos, si et accu-
re conantes inuenerunt: alios verò
animo id facientes, tempore probantur
post sufficientem experientiam multorum
initiatorum accenserunt. Proinde æquum
quæ contra Arrium & sectatores eius, con-
bus passim Episcopis & populis scriptis
scere.

EIVSDEM CONSTANTINI IMP.
uersus Arrium sectaq; eius populares, eorum-
demq; libros Constitutio.

Um malignos & impios Arius sibi imitan-
 dos duxerit, par est, ut eandem cum illis fe-
 rat ignominiam. Quemadmodum igitur Por-
 phyrus diuinæ pietatis hostis, iniquis de reli-
 gione compositis libris condignam reperit
 mercedem, per quam omnium futuris secu-
 lis probris obnoxius erit, plurimaquæ obrue-
 rit infamia, atque insuper impia eius abolita
 sunt scripta: ita ut nunc placitum nobis est,
 Arium & Arii suffragatores, Porphyrianos
 eisdem nominari, ut quorū imitati sunt mo-
 ras, eorum quoque obtineant appellationes.
 Quod autem scriptum ab Ario compositū
 reperitur, ut igni id tradatur volumus, ut non
 modo improba eius doctrina abrogeretur, ve-
 rum etiam nec monumentum quide aliquod
 eius relinquatur. Illud equidem prædictum
 volo, si quis libellum aliquem ab Ario conscri-
 ptum celare, nec continuo igni comburere de-
 prehensus fuerit, supplicium ei mortis esse cō-
 stitutum. Illico namque in crimine tali com-
 prehensus poenam sustinebit capitalem.

Plures etiam alias aduersus eosdem ad loca omnia
 scripsi Epistolas, verbis per ironiam ad simulationem
 compositis, eis illudens. Nicomediensibus inidem con-
 scripsi Eusebium & Theognidem scripsit: Eusebium
 stringens, veluti Licinio aliquando fauente sibi
 præstantem atq; aliu Episcopū legere iubens, quod
 est. Eas Epistolas hoc loco apponere, ne longior
 videar, minus conuenire putavi.

ICTOR CONSTANTIVS MAX. AV-
 gustus, sanctæ Ecclesiæ Antiochenæ.

Vv 2 Eudoxi.

Niceph. li. 8.
 cap. 25.

Ariani &
 Porphyriani.

Socrat. lib. 1.
 hist. Eccl.

Purgat se à
suspitione
haeretica cō-
suetudinis.

Haeretici am-
bitiosi & va-
gabundi.

Haeticorū
studium.

Haeticorū
proteruia.

EVdoxius non à nobis ad vos missus venit
ne quis hoc putet. Longè alia nobis mens
est, quàm vt eiusmodi hominibus faueamus.
Quod si cùm alia tùm hoc sic astute menco-
rur, satis manifesti sunt, erga Deum eos im-
pudentes & versutos esse. A quibus enim re-
sistunt illi se libenter abstineant? qui potentiam
cupantes, vrbes ingressi, ex vna in aliam trans-
siliunt, & perindè atque coloni quidam solum
subinde mutantes, angulos omnes rerum an-
teriorum cupiditate curiose perscrutantur, in-
culatores meri & fraudatores, quos ne notari
nare quidem fas sit. Officina praua & im-
probus, factionem eos esse, vos quoque im-
pudenter. Et satis ex verbis suis authorem impu-
dentia se & haresis huius cognoscitis. Quo-
rum hoc vnum est studium, vt populum auer-
sarent. At versuti isti & ad omnem auer-
sionem prompti, temerè iam apud quosdam
gare non dubitarunt, nos electione, quam
ipsis subornarunt, laetari. Quae quidem
eis dicuntur, qui talia in vulgus esse con-
tulerunt, prorsus vero facta non sunt. Accur-
ram mihi in animum renocate doctrinam
primam, cùm de fidei sententia deliberamus
inquisuimus, in qua saluator noster & Filius
Dei, & substantia patri aequalis declaratus est.
Verùm boni isti viri, qui facile quae
eis in mentem venere, de Deo dicunt, eo
cessere impietatis, vt etià alia quaedam, quae
res ferat, arbitrentur, aliosq; eo docere con-
dant.

nant. Atque ea in capita ipsorum redundatu-
 ra esse, valde persuasum habemus. Sed nunc
 satis erunt à synodis eos & conuentibus arce-
 re. Nam ferè eò productus scribendo fueram,
 ut in praesentia dicerem, quæ illi breui passuri
 sunt, nisi à rabie ista discesserint. Isti verò (quid
 non inferant mali?) improbissimos quosq;
 perinde atque mandatum haberent, aggrega-
 tes, hos inquam hæresium ante signanos in
 clerici album referunt, ordinem uenerandum
 tam turpiter dehonestantes, non aliter atque
 eis concessum sit agere & ferre omnia. Enim-
 uerò quis mortalium omnium istos proferat?
 qui vrbes quidem impietate implent, exilium
 autem piaculis tegunt? Vnum illud studio ha-
 bentes, vt omnibus bonis perpetuò sint infe-
 sti. Facessat importuna factio, & sanctis infide-
 re thronis desinat. Nunc tempus est, vt verita-
 tis alumni in lucem prodeant, quique medi-
 tales hominum mores fugientes, dudum me-
 tu sese continuere. Istorum namque sapien-
 ter instituta consilia in medium producta iam
 apparent. Sed nihil non quod aggressus fuerit
 perficiet, qui hosce ab impietate eximet. BO-
 RUM VIRORUM FVERIT MAIO-
 RUM FIDE VIVERE, eamq; vnam, vt di-
 ctum est, asserere, neq; vltius quicquã anxie
 nimis & curiose inuestigare. Quin & illos ad-
 monuerim, vt aliquando tandem ex barathro
 perturbantes, animis mutatis ad sententiam
 rectam accedant, quam diua præditi sapien-
 tia

Vu 3

Ordo eccle-
 siasticus de
 honestatur
 admisione
 hæreticorum
 personarum.

in
 ri
 ne
 ti

re
 ue
 in
 im

tia de Deo ritè atque ordine Episcopi
re.

MARTIANI IMP. EDICTVM
Constantinopolitanos, de confirmatione
rum Chalcedonen. synodi, & damnatio
ne hereticorum.

Venerabilem catholicę orthodoxę
dei sanctitatem manifestam, & in diuinitate
tam vniuersis constituere cupiens nostra
nitas, vt maior erga diuinitatis obsequi
minibus religio traderetur, tantam aq
lem synodum ex omnibus penè prom
adunatis Episcopis in Chalcedonen
colligi iussit, atq; ibi plurimis diebus
habito, quod verum & infucatum Chri
fidei esset, inuenit. Votis enim & oratione
plurimis exorauere diuinitatē, quare
cta & plena eos veritas non lateret. secun
sunt statuta venerabilium Patrum, ea
cet, quę apud Nicęam trecentorum
octo sanctorum Episcoporum sunt
definita, similiter & quę centum quinque
ta in hac amplissima coadunati vrb
tuerunt, atque ea quę apud Ephesum
statuta sunt, cū beatissima recordatione
lestinus Romanę vrbis, & Cyrillus Alexan
drinę ciuitatis Episcopi inuenere
Quo tempore etiam Nestorianus error
sus est, cuius authore damnato: Quibus
et venerabiliter apud Chalcedonam in
Eutyches, qui plura affirmabat illic
assertiōe deiectus est, ne decipiendū

Concilium
Chalcedo-
nense.

Concil. Ephe-
sinum.

Nestorianus
error expul-
sus.

Eutychanus
error deie-
ctus.

hominū preberetur facultas. Ordinatis itaq;
 religioſe & fideliter, quæ venerandam ortho-
 doxorū fidem fundasse noſcuntur, ita & nulla
 poſterum dubitatio, vel illis qui calumniari
 diuinitatē aſſolent, relinqueretur: ſacro noſtra
 ſerenitatis edicto venerandā ſynodum confir-
 mantes, admonuimus vniuerſos, vt de religio-
 ne diſputare deſinerent: quoniā vnus & alter
 tanta ſecreta inuenire non poſſet, maximē cū
 ſummolabore et ampliſſimis orationibus, tot
 venerabiles ſacerdotes, niſi Deo (vt credendū
 eſt) authore, ad indaginem veritatis nō potue-
 rint peruenire. Verū ſicut manifeſta ratione
 cognouimus, non deſinunt quidam in eadem
 peruerſitatis inſania permanere, & publicē de
 religione contendere populis coadunatis, &
 myſteria diuina Iudæorum, Pagnarumq; ſub
 obtutibus publicare & prophanare, quæ recti⁹
 colēda ſunt quā inquirenda. Oportuerat itaq;
 in eadem pertinatiā conſiſtentes ſtatuta dudū
 animaduerſione cōpeſci, vt pœna corrigeret,
 quos reuerentia iuſſionum emendare nō po-
 tuit. Verū in hoc ſecuti conſuetudinem no-
 ſtram, noſcentes præ omnibus, quod diuinitas
 pietate lætetur, pœnam nocentium credidimus
 diſſerendam, iterata hac ſancientes noſtræ cle-
 mentix iuſſione, in futurū à prohibitis omnes
 abſtineat, nec cōuenticula alligat ſuper religio-
 ne certantes: quia in huiuſmodi peruerſitate &
 vanitate detecti, et ſtatutas dudū ſuſcipiēt pœ-
 nas, et iudiciario motu, ꝑut religioſis tēporib.

Vu 4 con-

In l. nemo
 clericis: C. de
 ſum. trin. &
 fide cath.

Contra diſ-
 putantes de
 religione.

tr
 ri
 nō
 ti

re
 r-
 ſc
 m
 im

conuenit punientur, Oportet. n. Chalcedonensem synodum sequi, in qua omnibus diligenter quaesitis, ea definita sunt, quae pridem praedicti catus apostolicam fidem secuti, omnibus obseruanda tradiderunt ciuibus Constantinopolitanis. Dat. XIII. Id. Martij, Constantinopoli, Sporatio viro claris. & qui fuerit nunciatus, Cofs.

INTERPRETATIO LEGIS THEODOSII IUNIORIS, quam pro Eutychae, seductus à Chrysostomo promulgauit. Quae nunc idem ponitur, ut quia beatorum mortis Principis Martiani lex hanc subsecuta destruxit, etiam tali collatione notatur, quid amplectendum quidque euitandum sit.

DE HAERETICIS NESTORIANIS
& fide Catholica.

Nestorij haereticis.

Olim quidem prius Nestorius, qui fuit Constantinopolitanus Episcopus, noua schismatica (praeter illa quae tradita sunt, tentans adducere) dogmatum Christianorum contra orthodoxam fidei contraria, à sancta synodo eiectus, quae Ephesi ex vniuerso orbe principum sanctione conuenit. Quae sancta synodus praeter confirmauit etiam catholicam fidem ab Episcopis, qui Niceae congregati sunt, tradidit. Et nos confirmantes quae salubriter definita sunt ab eodem sancto concilio, quod Ephesi congregatum est, generalem promulgauimus legem, quae tam praedictum Nestorium, quam eos, qui ei similia sapiunt, damnat, praecipites, ne Christiano saltem nomine censentur.

ad vt Simoniani potius vocarētur, quoniam
 la spemiam Simonis dilexerunt. Difi-
 niuit enim ceteris eos debere vltionibus subia-
 cere, quas continet praefata praecipio. Quoni-
 am verò praesenti tempore, dum post illa iam-
 pridem quietae essent Ecclesiae, Flavianus Con-
 stantinopolitanus Episcopus, & Eusebius al-
 ex Episcopus, perniciosas seductiones sequen-
 do, Nestorij schismata Ecclesijs iniecerunt,
 praecipimus rursus in eiusdem ciuitatis Ephe-
 siae sanctis. Ecclesiam vtiq; denuò conue-
 nire concilium, vt cum omni subtilitate vera
 fide firmata à sanctis Ecclesijs, iniecta per eos
 haeresis auferretur. Hæc ipsa igitur sancta syno-
 dus definiuit, obtinere quidem fidem, quæ Ni-
 ceæ à trecentis decem & octo Patrib. tradita
 est, excludi verò ab Episcopatu nō solum Fla-
 uianum & Eusebium, sed & Donnum, qui fuit
 Antiochenus Episcopus, & Theodoretum, &
 alios quosdam, qui in eadem, praefata haeresi-
 bus caecitate participant, & ob hoc sacerdotali-
 bus indigni sunt sedibus. Et nos igitur eiusdē
 sanctae synodi decreta laudamus atque firma-
 mus, hanc orthodoxam, fidem putantes atque
 nominantes, quæ à trecentis decem & octo pa-
 tribus exposita est & firmata in sanctis conci-
 lijs, quæ Ephefi congregata sunt. Vt verò & in
 aliquo tempore perfectissima fiat totius solu-
 tionis, iubemus, vt in omni vrbe terra-
 rum huic ipsi fidei, quæ in Nicea prolata est,
 adiq; Episcopi vniuersi subscribant per me-

Vu 5 tropo-

tri
ri
no
ti.

re
ūc
m
m

tropolitanos singulorum locorum, & hoc
sum nobis per proprias eorum literas inieci-
tur. Omnino autem nullus, qui Nestorius
Flauiani, & eorum qui eiusdem sententia
haereseos detinentur, vlllo modo Episcopus or-
dinetur, sed & si quis iam maligno praeu-
sum fuerit simulationemq; prouectus, huius
orthodoxorum proijciatur decreto Pontificum
& nec vsque ad verbum eidem, sanctae fidei
adijciatur aliquid, vel dematur. Sed nec haer-
at aliquid aut legat, aut transcribat, prode-
Nestorium vel terminos eius, aut codices
xios, & maximè quos contra solas Porphyri-
us edidit Christianas literas, neque Theodosi-
ti scripta: sed quicumque huiusmodi codices
habet, publicè illos proferat, & cunctis vici-
tibus igni tradantur. Et eos, qui hanc religio-
nem colunt, vel doctores eorum, nullus
in ciuitate, neque in agro, neque in suburbio
suscipiat, neq; eos secum patiatur habere, nisi
fessum: alioquin rebus eius publicatis, ipse
perpetuo exilio relegabitur, quisq; hoc egerit,
qualislibet extiterit, vel quisquis codices
buerit, interdictam fidem Nestorij ac Theo-
reti continentes, vt interpretationes eorum
qui vocantur sermones allocutorij, sive tra-
tiones, iisdem tormētis subiaceat, vel si ea
sunt ab illis composita, alterius nomine
rint prae notata.

Hac lex in Nestorium rectè promulgata est.

Libri haereti-
ci combu-
rendi.

Pœna haere-
sis.

orthodoxos verò non benè: sed pro ea nihilominus
utilitate inseritur, vt sciat Lector, sequentem Prin-
cipis Martiani legem ideò nominatim de Iba nihil
uisse, quoniam nec in ista sic legatur: sed specialiter
in ista damnatos, specialiter soluit: generaliter verò
illa generaliter attingit.

DE INFIRMANDIS IIS, QVAE CON-
tra sanctae memoriae Flavianum Episcopum Constanti-
nopolitanae urbis sunt iniuste, & confirmandis ijs,
qua meliori tracta tu postea de ea sunt pro-
lata à sancta synodo Chalcedonensi.

IMP. VALENTINIANI ET MARTIANI.
AA. Palladio praefecto pratoriorum Orientis.

GLoria nunquam gloriosa morte perimi-
tur: nec pereunt cum deficient, virtutes.
Immo etiam abitu existimatio augetur bono-
rum, quia omnis aduersum mortuos euanes-
cit inuidia. Indè tanto studio ac praconjs ma-
jorum facta laudantur: indè optimorum ma-
xima cum veneratione memoria celebratur:
inde magnorum animi virosum exitus appe-
riuerunt uerè gloriosos. Quia compertum erat
eos solummodò perpetuè mori, quorum de vi-
ta ac morte taceretur. Iudicia vel inuidià esse,
etiam praesenti in tempore diuinum ostendit
humanumq; iudicium. Cum, n. falsa inuidia
& improbè concinnata calumnia, religiosae ac
venerabilis recordationis Flavianus huius al-
maz urbis Episcopatu fuisset expulsus (quam-
uis hoc fuit plenius retinere sacerdotium, fi-
dem quam acceperat, conseruare: is. n. solus
est, qui esse meretur Episcopus) tamen ita eius
reliquias & expetijt hæc sacratissima ciuitas
& recipit, vt beator omni viuenti videretur: vt
exitus

Locus ob-
scurus.

in
ri
né
ti

ve
er
uc
im
im

exitus ille, qui putabatur acerbus, operans
 credatur fuisse, quo illam immortalem me-
 ritus eius diuinitas praestitit, ut venerabilis
 synodus innumerabilium penè sacerdotum
 Chalcedone conueniret, quæ dum fidem
 diligenter inquirat, autoritate beatissimi Leo-
 nis Episcopi æternæ urbis Romæ, & regni
 fundamenta constituit sanctæ ciuitatis.
 Flauiano palmam mortis tribuit gloria.
 Ergò quoniam venerabilis recordationis Iu-
 uianus, tanto ac tali decoratus est testimonio,
 ut Eutyches, qui contra fenserat, cum sen-
 tentiæ dictis suis ab omnibus vno ore damna-
 tur, aboleatur ille à constitutione, quæ in-
 reptione sceleratorum post obitum sanctæ me-
 moriæ Flauiani, aduersus eum lata cognoscitur,
 cessetque in totum, cuius initium inuoluntarium
 & iniusta sententia. Nihil obstat Eusebio
 quoque & Theodoro religionis Episcopis, qui eadem
 lege continentur. Quoniam non possunt sacerdotes
 damnari, quos synodicum ornat super conuocanda
 religione decretum. Expulsa illa sanctione,
 illa sanctione, retineat vitæ gloriæque Flauiani,
 quam meretur, perpetuam laudem. Exemplum
 constantiæ erga fidem futuris erit. Illa igitur
 & magnifica autoritas hanc saluberrimam legem
 edictis propè ad omnium noticiam faciat peruenire.
 Constantinop. prid. Non. Sporatio VC. CC. lxxv.

DEM A. A. PALLADIO PR. PR. ET
idem exemplo Valentiniano Praefecto Illyrici, Taciano
praefecto urbis, Vincomalo, Magistro officiorum, &
consuli designato: De confirmandis quae à
synodo Chalcedonen. contra
Eutychem. & eius mona-
chos constituta.

Ampla omnipotenti Deo referenda ac tri-
buenda sunt gratia, quod scelera nec late-
re concedit, nec donare impunita permittit.
Horum n. alterum laedendi habet plurimam
facilitatem, alterum peccandi, ceteris praestat
exemplum. Cura igitur esse Diuinitati homi-
num a. Quis, & maximè reuerentiam religionis
proxime in confirmanda catholica fide eui-
denter apparuit, cum Eutychon sceleratorum
dogmatum sectatorem, nec latere, vt diu late-
ret, fuit: nec patefacto scelere passa est poe-
nam sceleris euitare. Sententijs itaque diuinis,
humanisq; damnatus, synodicum decretum,
(vt merebatur) excepit, reus diuinitati, cui fa-
ciebat iniuriam: reus hominibus, quos decipe-
re conabatur. Proxime etenim innumerabiles
ex toto penè orbe beatissimi Episcopi Chalce-
done congregati, improba praedicti Eutychem,
vna cum synodo eius causa habita, expulere
commenta, sequuti sanctorum definita maio-
rum, quae vel apud Niceam à trecentis decem
& octo constituta sunt, vel in hac postea alma
vrbe à centum quinquaginta sunt Episcopis
decreta, vel apud Ephesum, cum Nestorij est
errores

in
ri
né
ti.

ic
er.
ûc
im
im

Romanę vr̄bis, & Cyrillo Alex̄adrinę cōsiliis
 Episcopis. Ea igitur quę sunt iuxta p̄sultantem
 disciplinam à reuerenda synodo Chalcedōnē
 definita, illa fide, qua Deum colimus, p̄se-
 nna seruanda censuimus, atque certamen
 Quia Valdē consequens est quingentorum
 ginti sacerdotum, pura mente Deum colen-
 um, definita, quę pro orthodoxorum fide
 crosancta secundum Patrum regulas p̄ser-
 ferunt, summa cum veneratione seruare. *princeps pru-
 dens malorū
 principijs ob-
 itare debet.*
 rum quoniam principalis prouidentia est
 ne malum inter initia opprimere, & sem-
 tem morbum legum medicina resecare. *Hæreticis nō
 licet habere
 clericos.*
 lege decernimus, eos qui Eutycheis decepti
 tur errore ad exemplum Apollinariorum
 quos Eutyches secutus est, quosque venerabiles
 Parentum regula, id est, ecclesiastici cano-
 nes, & Principum diuorum sacratissima
 condemnant, nullum Episcopum nullum
 bere presbyterum, nullos habere vel appo-
 clericos, ipsumq; Eutychem nomine p̄ser-
 ri (quo & indignus & spoliatus est) in con-
 carere. Si qui tamen contra definita
 Episcopos, presbyteros, ceterosque clericos
 ausi fuerint creare, tam factos quam faciens
 vel p̄sumentes sibi clericorum gradum, ho-
 norum amissione percussos, exilio perpetuo
 p̄cipimus contineri: coeundi, vel colligendi
 di vel congregandi monachos, aut adificandi
 monasteria, nullam eos iubemus habere libe-
 tiam, locaq; ipsa, in quā fortē conuenire
 tauerint, cōfiscari: si tamen domino loci ig-
 ra.

ante continerent. Quod si ignoto auctore, cō-
 ductorem loci fustibus caesum deportationem
 subire censemus. Ipsos praeterea nihil ex testa-
 mento cuiusque capere, nihil eis qui eiusdem
 erroris sunt, relinquere testamento, ad nullam
 eos patimur aspirare militiam, nisi fortè ad co-
 lortaliciam, vel limitaneam, si quis etiam ex-
 tra praedictam militiam inuentus fuerit mili-
 tare, vel quia ignorabatur eius in religioe per-
 versitas, vel quia post adeptum cingulum ad
 hunc deuenerit errorem: solutus militia infi-
 delitatis suae fructum hunc habeat, ut optimo-
 rum hominū & palatij cōmunionem priuetur.
 Nec alibi, quam in quo natus est vico vel ciui-
 tate versetur. Quod si qui eorum in hac alma
 vico (quod credi nefas est) geniti sunt, tam hac
 ciuitate venerabili, quam sacratissimo comi-
 tatu, & omni excludatur metropolitana ciui-
 tate. Et haec quidē generaliter circa omnes cō-
 stituim⁹, qui tali labe polluti sunt, vel polluentur.
 Eos autē qui ante hac clerici orthodoxorū fidei
 & monachi, qui quondā Eutychem habitauere
 diuersorū (neq; n. monasteriū dicendum est,
 quod religionis habuit inimicos) quid ad hoc
 usq; insanix processerūt, ut relicto venerabilis
 religionis cultu & synodico decreto, quod to-
 tius penē orbis Chalcedone coadunati decre-
 uere sacerdotes, infaustā Eutychem sequantur
 assertionem: quia vera luce deserta, tenebras
 diligendas esse crediderunt, omnibus poenis
 quae vel hac, vel praecedentibus legibus aduer-
 sus haereticos definitae sunt, iubemus teneri:
 immo

Eadem poe-
 na constitu-
 untur in l.
 quicunque
 C. de haereticis
 & Manich.

Monasteriū
 in quo sunt
 haeretici, non
 monasteriū,
 sed diuerso-
 rium esse.

Monasteriū
 in quo sunt
 haeretici, non
 monasteriū,
 sed diuerso-
 rium esse.

in
 ri
 ne
 ti.

e
 r
 ū
 m
 m

immo extra Romanum expelli solum
 præcedentes religiosissimæ constitutionis
 Manichæis constituere, ne eorum venientibus
 fraudibus, sceleratisque commentis innocen-
 tum & infirmorum animi decipiantur. Con-
 perimus præterea quædam eos in contra-
 am religionis & inuidiam venerabilis syno-
 cæ definitionis fuisse mentitos, conscripserunt
 libris & chartarum tomis plura fingente,
 eorum insaniam aduersus veram fidem aper-
 signarent: atque ideo præcipimus, vbi
 huiusmodi scripta reperta fuerint, igni
 cremari. Eos vero qui scripserint, vel
 genda tradiderunt, docendi studio
 di, censemus deportatione puniri. Docendi
 etenim hanc infamam hæresim, sicut
 edictis serenitatis nostræ continetur, omni
 adimimus facultatem. Quia ultimo
 coercebitur, qui illicita docere tentauerint.
 vero qui discendi studio audierint, si
 differentem, decem librarum auri mul-
 piscimus. Ita enim materia subtrahetur
 si peccatorum & doctor defuerit & auditor
 ladi parens Charissime. Illustris itaque & ma-
 fica autoritas tua, edictis propositis, omnia
 faciat nota, quæ iussimus, cognoscentibus
 deratoribus prouinciarum, eorumque officio-
 fenforibus etiam ciuitatum. Quod si ea qua
 fide et sancto proposito custodienda censimus
 aut neglexerint, aut permiserint temerari-
 narum librarum auri multa percussis, vt religio-

Hæreticorum
 scripta com-
 burenda.

I. quicumque
 de hæresim &
 Manichæis cir-
 ca fin.

egumq; proditores. etiam existimatione labo-
rabunt. Dat. xv. Cal. August. Constantinop.
Sporatio, & qui fuerit nunciatus, Coss.

IMP. MARTIAN. A. PALLADIO PP.

Ucet iam iamque sacratissima constitutio-
ne mansuetudinis meae cautum ac defini-
tum sit, quae in eos seueritas exercenda sit, quae
Eutychetis vel Apollinaris haereticam peruer-
sitate secuti, a religione & fide Catholica de-
marant: Alexandrinae tamen urbis ciues atque
habitatores tantis sunt Apollinaris infecti ve-
nientis, ut necessarium fuerit ea, quae ante san-
ctissimum, repetita nunc etiam lege decernere. O-
porteret enim ut sit numerosa seueritas sanctio-
num, ubi est licentia crebra culparum. Custodi-
enda praeterea orthodoxae fidei cura, tanto a
serenitate mea adhiberi impetior debet, quan-
to res humanas diuinae procedunt. Quicumque
ergo in hac sacra urbe, vel in Alexandrina ci-
uitate, vel in omni Aegyptiaca dioecesi, diuer-
sisque aliis prouinciis Eutychetis profanam
peruersitatem sequuntur, & ita non credunt,
ut trecenti decem & octo sancti Patres tradi-
derunt, Catholicam fidem in Nicæna ciuitate
fundantes, centum quoque et quinquaginta alij
venerabiles Episcopi qui in hac alma urbe Co-
stantinopolitana postea conuenerunt, &c.

*Hanc Martiani legem, incipientem, Quicumque.
et C. Iustimiano, tit. de Haeret. et Manch. extra-
eam inuenies supra lib. 1. de Haeret. integram.*

XX IDEM

Repetit & ex-
asperat priorē
constitutionē
in Eutychia-
nos & Apol-
linaristos.

IDEM MARTIAN. A POPULO
Alexandrino.

Solus Deus
sine peccato.

IN nullo quolibet delinquere proprium
DEI omnium, Dominiq̄ue cunctorum
pientium autem virorum est, quando, cum
sint homines est eis impossibile non peccare
vt dūm peccauerint, repente penitentiam
gant, vt penitendo vitia corrigant. Nam
manere in peccatis, & in eis exerceri, & de

Peccare hu-
manum, per-
seuerare dia-
bolicum.

narē malo malum accumulare, omnino
lignum, & valde vetanum est. Quod aliqui
Alexandriam, ei que loca vicina habitantes
uerendiss. monachos passos esse cognouerunt
et credentes non per simplicitatis modum
eos pertulisse, diuinis literis vsi sumus, de
rantibus orthodoxam nostram fidem. Ex qua
sancta Catholicaque Synodus, que Chalcedo-
ne facta est, circa Apostolicam fidem nihil
nitus innouauit, sed per omnia Athanasii

Traditione
Patrum hæ-
retes dānari.

Theophili & Cyrilli, reuerendę memorię
Alexandrinorum Pontificum secuta doctrina
damnauit quidem Eutythis blasphemiam
hil aliud quam Apollinaris doctrinam
sapientem. Abscidit autem et impietatem
istorij, & venerabile Symbolum trecentorum
decem & octo sanctorum Patrum, qui in
ca conuenerunt, integrum per omnia
cū sit, neq; immutatione, neq; adiectione
xatum. Et credit quidem nostra tranquilla
sanctas literas nostras, nec nō & præcepta
posita dudum in Alexandrinorum magna

itate, sufficere ad persuasionem eorum, qui
nescio quomodo adhuc dubitant, eò quòd ni-
hil innouatum sit à sancto Catholicoq; Con-
cilio, & quatenus nullus de cætero dubitaret
huius rei gratia relinquatur: neq; enim quem-
libet ita simpliciore esse credimus, vt legens
tantas doctrinas, sic clarè pronūciantes fidem
orthodoxam, hætenus in ipso errore perma-
neat. Si verò fortassè sint aliqui, quod non cre-
dimus, insitam nobis clementiam nō sequen-
tes, volumus iterum eis per has sacratiss. literas
nostras certissimè satisfieri. Quia sanctorum
& venerabilium Patrum doctrinas sequens,
sanctissima Catholicaq; Synodus cūcta dispo-
suit, & Eutythis quidem peremit impietatem,
quem Dioscorus est secutus, & alij quidam,
qui libros Apollinaris nō dubitauerunt plebi
dispargere, vocabula sanctorum Patrum eis
attulantes, quatenus ad plenum simplicium
mentes sua falsitate deciperent. Confirmauit
autem trecentorum decem & octo sanctorum
Patrum in Nicæa conuenientium venerabile
Symbolum, nihil nec auferēs nec adiiciens se-
cundum quod baptizata nostra tranquillitas
ab ætate adolescentiæ sapit, & vt in eo confi-
stat exoptat, credens Dominum nostrum &
Saluatorem Christum filium Dei vnigenitum,
coæternum & consubstantialē Patri, propter
nos & propter nostram salutem humanatum,
natum ex Spiritu sancto & Maria virgine Dei
genitrice, & esse Deum & hominem verè eun-
dem,

Xx 2

dem,

Hæreticorum
fraus in dece-
ptiōe simpli-
ciorum.

dem, non alium & alium, abfit hoc, sed vni
 eundemq; nullo modo partitum, aut separatum
 aut conuertibilem. Eos autem qui dicunt, et
 aliquando duos filios, aut duas personas, esse
 nos, tanquam Dei inimicos abominamur &
 anathematizamus. Hæc igitur & nunc agnoscentes,
 si qui forsitan estis adhuc falsitate descripti,
 ad veritatem recurrere festinate, ne vestros
 vosmetipsos, & Canonibus contrariis con-
 ditionibus abstinentes, ne super hoc, quod
 vestras perditis, etiam legali castigati-
 onibus subdamini: Venite verò vos omnes sancti-
 matæ & Catholice orthodoxorum Ecclesie, quæ
 vna est, sicut & venerabiles diffinitiones Pe-
 trum nos docent. Hoc enim agentes, animam
 quidem vestram saluti donabitis, Deo vero
 cunctorum quæ sunt placita faciatis, sed etiam
 nostræ tranquillitati commendantes, eius con-
 fruemini. Propterea siquidem & Ioannem
 licet Decurionem eligentes in summo, qui
 me valeat ea, quæ de fide sunt explanare. Non
 & sanctorum Episcoporum vniuersali Catho-
 licorum Concilio interfuit, & vniuersa quæ
 facta sunt, clarè nouit, ut per omnia satis factum
 suscepta, hi qui (quod non credimus) adhuc
 habitant tandem aliquando ad veram & im-
 maculatam fidem remeare festinent.

IDEM MARTIAN. AD ARCHIMANDRITAM
 dritas, Monachos & reliquos habitantes in
 Helia, & circa eam.

Agnoscentes

Agnosces nostra maiestas preces quas ad sacratiss. piissimamque dominam, nostram tranquillitatis coniugem direxistis, rebus ipsis mihi persuasum est, quomodo non supplicationes misistis, sed sub schemate precum impiam & Dei legibus Romanæque reipublicæ contrariam existentem, vestram demonstratis intentionem. Nam cum oportuerit vos quieti vacare, & esse sub sacerdotibus, eorumque doctrinis obedire, Doctorum potius ordinem audacia vehementi adsumere præsumpsistis, qui neque à rectè docentibus doceri patimini, & vos ipsis stultè persuadetis, quia cunctos oporteat circa apertæ fidei scientiam vos potius sequi, quàm sanctorum Apostolorum, Prophetarumque volumina, & sancta memoriarum Patribus mandata contradita. Et quasi priorum minora delinquere vos putastis, si falsis doctrinis vestras præsumptiones obumbrate volentes, nihil veritatis in vestris precibus diceretis, adserentes neque incendiolorum, neque homicidiorum, neque aliarum incongruarum rerum esse vos authores, aut monasteria, sed & incolas ciuitatis, & quosdam peregrinos memoratarum rerum originem extinxisse. Sed nihil horum, quæ testata sunt, nostram latuit pietatem: quando aut monumentorum gestis, & singulorum relationibus nobis apertum est, quomodo & Heliorum ciuitas à vobis, velut hostibus capta sit, qui habitare in monasteriis, & eiusmodi locis obser-

X x 3 uare

Increpat monachos Helianos propter oblatas temerarias quasdam et audaces preces, eorumque reprehendit seditiones & alia flagitia & errores contra Patrum concilia, & ut ad officium redeant serid hortatur.

Hereticorum impudècia & arrogantia. Vide Niceph. lib. 15. cap. 9. Eccles. hist.

in
ri
nè
ti.

e
r.
u.
m
m

Monachorū
seditiosorum
audacia &
scelus.

uare debuistis. Insuper & veneranda memoria Diaconi commissa caedes, & quia illius corpus post necem etiam communi sepultum uatum insensibiliter tractum subdebat iuriis. Quomodo etiam domus incensae porte clausae sunt ciuitatis, & quasi legibus propriis ciuitatis custodiebatis muros, & carceres violenter aperto, malorum praesumptio remissio poenarum & periculosa fuga peribat occasio. Proficientibus autem ad peiora, postremis minora fuisse praecedentia monstrantes, Iuuenalem sanctissimū & alienigenissimū sacerdotem per quendam ad hostium destinatum interficere uoluistis. Cū uero missus fuerat, fuisset spe sua deceptus, in effectu suam uesaniam, & eorum a quibus missus fuerat, esse non sinens, Severinum sanctae memoriae, Episcopum gladio percussit, & que his qui erant cum eo, pepercit. Haec & his peiora delicta, & quomodo praecipua, & quibus agentibus aut inuitantibus sint, manifestant ea quae frequenter in diuini iudicii proprie demonstrata, & sacris nostris auribus intimata sunt, certissimum iudicium uestrae uoluntatis habentia, quam promptē ad delinquendum decederetis, in Dei fidem iudicare uel fouere uolentes, sed uestras petulantias, & sacerdotia defendentes quorum uos ostendistis omnimodis alienigenam in perditionem ciuitatum habetis iudicium. Nostra siquidem pietas admiratur quae

causa Eutychem etiam anathematizatis bene
tamen facientes, Theodosio verò, qui peior
est omnium, vos ipsos contradidistis, sapien-
tia quæ sunt Eutychem, qui circa Valentini &
Apollinaris contra orthodoxam fidem ha-
bens zeli vesaniam, sanctissimas quidem con-
turbat Ecclesias, ciuitatibus verò subuersio-
nis importabilis, & vexationis existit occa-
sio: sed etiam vobis factus est nefandarum &
iniquarum causarum Princeps: & impietatis
quidem suæ, delictorumque pœnas dignissi-
mas dabit omnium Domino, & Saluatori
CHRISTO, aduersus quem rei excitantes
originem, non eum patietur sacra potestas si-
ne supplicio finire ea, quæ in eius fidem blas-
phemi, & in sanctas Ecclesias, & in sanctos
viro miserandè peremptos, nefandè commis-
sa sunt. Nostra quidem tranquillitas nihil ta-
le fieri contra Monachos imperauit, sed vt tan-
tummodo Heliorum sedaretur ciuitas, qua-
tenus de cætero quies eius ab omnibus serua-
retur. Vestra verò procacitas mandatorum
contraria monachorum agens, bellum aduer-
sum communem quietem adsumpsit, & mul-
titudinem congregans Latronum, & aliorum
iniquè agere solitorum, armaque contra legi-
time viuentes commouens, causa, cædis & de-
uastationis, aliarumque crudelium rerum pro-
uincie habitatoribus fuit. Vndè mota qui-
dem maiestas nostra, vt indignaretur rerum
talium commissoribus, insita clementia supe-
rata

XX 4 rata

Hic Theodo-
sius istarum
turbarū dux
fuit.

m
fi
nd
ti

e
r
ū
m
m

rata est, vt quatenus cædis & incendiortum
 plicet, etiam aduersus vos iustum esset, vna
 stra indignatio proueniret, relinquentes ali-
 dem monasteria, quibus vos semper obedi-
 re mandata præcipiunt: Præsumentes enim
 & illa, quæ vltimo supplicio digna consulant.
 Quia verò etiam docere potius quam discere
 præsumitis diuina nescientes eloquia, apertè
 præcipientia, quia non est discipulus super
 magistrum suum. Quas doctrinas Saluator
 animarum nostrarum, aut sanctissimorum
 Apostolorum, & Patrum secuti estis? Non
 nim licet proprias sequentes impietates do-
 re præsumitis, quia per eadem aliaque doctri-
 na, quæ vos egistis, sanctorum eruditio per-
 debat. Proinde duas naturas audientes, per-
 turbatas vestras animas fuisse docuistis, vnde
 quadam nouitate auribus vestris illata. Quod
 propter scitote, quia vobis quidem harum doctri-
 rum examinationem facere non congruum
 dum subtilitatem huius rei intelligere nesci-
 tis. Nos autem Patrum suscipientes doctrinas,
 naturam intelligimus veritatem. Hoc enim
 quod sapimus, simul & dicimus, quia Do-
 minus noster IESVS CHRISTVS Deus verè &
 homo verè est idem. Sicut et sanctissimus
 Apostolus Paulus veram naturam intelligens
 in Epistola ad Galatos clarè docet, ita docet
 cens: Sed tum quidem nescientes seruilitatis
 qui natura non sunt Dij, hoc est, ignorantes

Galat. 4.

Deum eis qui veri non sunt dij. Ex his
 alā significans, quia natura veritas est. Sed di-
 uinis, quia de naturis in fidei simbolo nihil cō-
 metur, à trecentis decem & octo Patribus san-
 ctis exposito. Non enim quādam ob hoc tunc
 questio mota, neq; nunc aliqua nouitas aduer-
 sus eam fidem excogitata est, sed sanctorum
 Patrum qui in orthodoxa fide claruerunt, fir-
 mata praecepta sunt. Vos ergò qui dicitis, non
 oportet naturarum rationes exquiri, vos hoc
 dicere comperimini, apertè in supplicatiōibus
 vobis directis, naturarum memoriam facien-
 tes, atque dicentes: quomodo pariet virgo, &
 manet virgo? & quomodo generat per natu-
 ram eum, qui super naturam est? Quomodo
 autem factum est? Quomodo separari potest?
 Factum verò est, non natura mutatum, neq;
 diuinitate conuersum. Videre siquidem quo-
 modo naturę vbiq; memoriam facitis, qui pro-
 pter ipsum nomē naturę turbamini. Et vndiq;
 vobis ipsis calumniādi ea, quæ à sancta sy-
 nodo pro fide vera firmata sunt, occasionem
 exquiritis, etiam in hac parte peccantes, quia
 mentientes adseritis, eò quod diffinitum sit,
 dici debere duos filios, & duos Christos, quod
 ita non est. Nos enim hoc abdicantes, anathe-
 matizamus eos qui hoc scripserunt, aut dixe-
 runt, aut dicere fortè præsument. Nostra nam-
 que tranquillitas symbolum trecentorum de-
 cem & octo Patrum tempore iam præcedente
 scripta est, & in futuro: credo Dominum no-

Quæstione
 hereticorum
 superuacari.

Xx 5 strum

strum saluatorem Iesum Christum ex spiritu
 sancto & Maria virgine, Dei genitrice nati,
 atque profiteor Orthodoxam namque
 sicut accepimus, seruare in perpetuum festi-
 mus: Quemadmodum etiam sancta synodus
 nuper in Chalcedonensium ciuitate celebrata
 credens, docet, symbolumque confirmans
 consona sapiens ipsis sanctis Patribus Episcopi-
 que concilio, cuius Celestinus & Cyrillus
 uerendae memoriae Praesules fuerunt, errorem
 Nestorij condemnantes. Igitur nostra clemen-
 tia nulli penitus necessitatem praecipit imponi
 quatenus aut subscribat, aut consentiat, nisi
 fuerit. Non enim terrore aut violentia aliquid ue-
 lumus ad viam trahere veritatis. Diuerso autem
 vos super ea, quae dudum presumpsistis gloriari
 alijsque crudelitibus, in super & iniurijs
 tormentis in mulieribus honestis & nobilibus
 perpetratis, etiam necessitatem plurimum
 dubitastis inferre, ut consentirent quidem pe-
 versis doctrinis, & cum clamoribus atque
 inscriptionibus anathematizarent eandem
 sanctam synodum, & sanctiss. Patriarcham
 Apostolicam, maximam Romam Leonem, &
 sanctiss. Patres, pro quibus ausibus necessaria
 dicitur estis omnium Deo & Domino rationem
 cuius iniuriam, si dici fas est, talia facere pre-
 sumpsistis, opprobrijs & irrisionibus scelestis
 & hareticis iustissimè constituti, quibus
 exemplum confusionis affecti. Quia uerò
 Samaritanas accusastis, tanquam ipsi aduentus
 sancti

Hareticorum
 violentia.

sanctas Ecclesias crudelia & nefanda commi-
 nit, & cædis partem, & alia simul incon-
 grua fuerint meditati: cognoscite quia sanciu-
 ius ut inquisitione subtilissima subsecuta per
 titum spectabilem Comitem Dorotheum, ea
 quæ direpta sunt, sanctis Dei Ecclesijs,
 & eis qui perdidert, restituantur. Illi autem
 qui harum rerum inueniuntur authores, legi-
 time ultioni subiaceant: nihilq; vobis in eorū
 defensione commune sit, quos oportet agno-
 scentes, quomodò credat nostra potentia, & à
 nostra pietate pariter inuitatos, à sancta ortho-
 doxa fide nullatenus deuiare: sed obseruare
 potius monasterijs & ad profectum meliorem
 orationibus vacare, & consona paternis man-
 datis semper afficere, nullamq; turbam omni-
 no celebrare. Sed neque his quæ ad perditio-
 nem animarum à prauis doctoribus proferun-
 tur incaute consentientes ab orthodoxa fide &
 Dei vos separetis Ecclesijs. Collectas verò ca-
 nonibus contrarias nequaquam facere præsu-
 matis, scientes ea quæ dudum sancita sunt à di-
 uine memoria priorum temporum Principibus,
 qui sanctam Catholicamq; religionem corro-
 rantes, maximis supplicijs extraneas col-
 lectas præsumentes facere, subditis sanxerunt.
 Nos autem priorum vos pœnitentiam habere
 credentes, clementiam nullatenus denegau-
 imus, multis vtique precibus vtente sanctissi-
 mo Iuuenale, per quas nos exorauit hæc ad vos
 scripta transmitti. Agnoscentes autem diuer-
 sorum

 III
 fi
 nã
 ti-

 c
 ff
 ũc
 III
 III

forū precibus, quia à militibus custodiantur
 sis Heliorum ciuitatem, multitudine cal-
 lorum atque virorum vestra monasteria tur-
 turbantur, etiam in hoc indignati, Dorote-
 um, virum spectabilem, comitem ab hac
 molestia liberare sancimus, licet nec
 iniuriam fieri monasterijs, aut vestra religio
 sustinere præciperemus angustias.

LEX THEODOSII ET VALEN-
 tinianij Imp.

Vide quin-
 tam synod.
 Constantino-
 politan.

Quorundā
 Haeticorum
 doctrina no-
 minatim dā-
 natur.

DEBITAM à nobis venerationem pija
 doctrinae reddentes, eos qui ausi sunt con-
 tra Deum impie conscribere, debita conde-
 nationi subijcere, & nominibus dignis va-
 ri oportere existimauimus. Iustum igitur
 cum dare eos confusione suorum peccatorum
 & in tali vocabulo permanere in æternum
 quatenus nec viui liberentur, vt post mortem
 permaneant contempti & condemnati. Ita
 igitur doctrina Diodori, & Theodori & Ho-
 storij impiorum & pestiferorum visa est
 abominanda esse: similiter autem & omnes
 qui sequuntur eorum errorem & confitentur
 eorum impietati, iustum & ipsos eandem
 minationem mereri, & confusionem in
 ne dum nominantur Christiani, ex ipso
 niantur decorati vocabulo, longè confitentur
 à Christianorum proposito, & alienati à re
 & immaculata fide. Quapropter per hanc
 stram legem sancimus eos qui in omni
 vbiq; inueniuntur impijsimo & instabili

orij & Theodori proposito consentientes, Si-
 monianos à præfenti nominari. Oportet n. eos
 antea in diuina doctrina creuerunt, postea
 ad illorum impietatem inclinatos & illo-
 rum imitatos errorem, eadem nominatione
 simonianos probari, ad similitudinem Arrij,
 per sanctionē diuinę recordationis mirabilis &
 inedicabilis Cōstantini, qui constituit Porphy-
 rianos nominari Arianos qui propter similitudi-
 nem impietatis nominationē Porphyrij impo-
 sitae ei, qui ausus est. & existimauit veram fidē
 humanorū potentia verborū circumscribere,
 & codices pestilentes & ineruditos ad memo-
 riam relinquere posterorum. Nemo igitur au-
 deat sacrilegos codices ab eis expositos, & ma-
 ximē à Theodoro & Nestorio, & contrarios
 verę doctrinæ & expositioni venerabilium E-
 piscoporum, qui Ephesi collecti sunt, legere
 aut possidere, aut scribere. Oportere. n. eos
 codices cum omni dilingentia requiri, & in-
 cenos publicē coram omnibus comburi. Per
 hoc, n. radix impietatis amputabitur, ne in po-
 sterum erroris femina generentur ad errorem
 simplicium, qui facile ad illius laqueos colla-
 bantur. Neque de cætero inueniatur prædicto-
 rum hominum memoria, vel alia appellatio,
 præter Simonianis: sed neq; vel in loco, vel in
 domo, vel in vico, aut agro, aut ciuitate, vel in
 eius suburbanis conuenticulum eorum fiat
 nec in manifesto, nec in occulto. Tales n. iube-
 mus omni priuari cōuenticulo viuentes, & hoc
 certum

Hæreticos nō
 debere appe-
 lari Christia-
 nos. Cuius. n.
 scelus in dese-
 rendo Deum
 sunt imitati
 eius vocabu-
 lum iure esse
 videantur for-
 titi. Idē Imp-
 in l. damnato
 C. de hæret.
 & Manich.

Condemna-
 tio & prohi-
 bitio librorū
 hæreticorum.
 Libri hære-
 tici combu-
 rendi, tan-
 quam radices
 impietatis

certum omnibus sit, quod si quis praesentem nostram sanctionem, & Theodosii & Nestorio adsenferit, illorum socios imitari eius per gladij ultionem omnis substantia addicetur. Tua igitur illustris eminentia praesentem à nobis expositam legem manifestet, & per omnem terram habitantibus, & per singulas ciuitates dignetur, quatenus huius legis recitatione cognoscant omnes in quacunq; prouincia sunt, quae super his à bis disposita sunt. Eandem autem legem notam Graecis & Latinis scriptis verbis ad certum felicitatem.

Ad quem Officialium haec lex promulgata, & scripta vel mandata sit non inuenio, ueritate tamen conuenientem est eam fuisse missam Florentio, Praefecto praetorio, quibus alias constitutiones pleraeq; in praesentia, publicandas, ab iisdem Imp. accepit, quod praesentis sub tit. C. de haeret. & Manich.

IDEM IMPP. ADVERSUS NESTORIIUM & Theodorum talem edidit legem.

Nestorij aliorumq; haereticorum damnatur scripta, conciliumq; Ephesinū ad probatur.

Iam prius quidem Nestorius, qui Constantinopolitanae ciuitatis fuit Episcopus, monstra dogmata pertentans introduxit, & syncerae & orthodoxae fidei Christianorum. Cuius est à sancta synodo, quae per sancti imperialem ex omni orbe terrarum Episcopos congregata est, quae eadem sancta synodus etiam confirmauit expositam à Nicensibus centis decem & octo Episcopis orthodoxae fidei. Et nos corroborantes ea quae pie decreta

nt ab eodem sancto concilio Ephesi congregato, generalem constitutionem protulimus, eundem Nestorium, eosq; qui similia illis sapiunt, vt non mereantur nominationem Christianorum, sed magis vocentur Simoniani, quoniam Simonis blasphemiam Alexerunt: & statuimus certas aduersus eos leges, quæ presenti constitutione continentur. Sed nec habeat aliquis, aut legat, aut scribat, aut proferat Nestorium, seu illius libros, vel codices omninò nocibiles, vel ipsius Nestorij, vel aliorum, & maximè Nestorij aduersus solos Christianos conscripta, aut Diodori, & Theodori, & Theodoretii conscripta: sed vnusquisq; habens tales codices, illos publice proferat, & in conspectu omnium igni tradat, & nemo eos qui talem sectam colunt, vel illorum doctores, aut in ciuitate, aut in agro, aut in suburbano suscipiat, aut vna cū eis conueniat. Quod aliquis talem aliquid perpetraverit, publicus perpetuo tradetur exilio, qui autem habet codices continentes abdicatam fidem Nestorij & Theodori, vel illorum interpretationes, & allocutiones & traditiones, eisdem supplicij licet lumen forte, volumina aliorum videantur, quæ ab illis composita sunt.

Habes breuiter, pie lector, constitutiones ex Epistolis quorundam vetustissimorum Christianæ fidei Interpretorum, quas hinc inde ex receptis Ecclesiæ historiis, atque œcumenicis Concilijs, non sine labore excerp-
psit

Hæreticos non mereri nomen Christianorum.

Libri hæretici non legendi.

psi, & summario quodam ordine eorundem in-
torum legibus adiunctas tibi legendas proposui,
que absurdum aliquid me facturum existimarem.
Principum legibus, quas superius ex codice Iuliano
recensui, eorundem monumenta illic omnia
alijs verò annotata, adijcerem, cum hac omnia
vnum eundemq, vindicanda scilicet religio-
thodoxæ scopum tendat. Quare hac et in par-
ram nostram boni consulere velis rogamus.

Anathema est
p̄cio à Chri-
sti corpore: &
fieri anathēa.
p̄scindi ab-
eodem. Quæ
authoritas ec-
clesiæ, hoc est
summæ eius
hierarchis, re-
storib. & pa-
storib. in con-
tumaces &
suis iusionib.
ac moderatio-
nib. rebelles
conuenit.
Auth. De Ec-
cle. tit. in prin.
Huic compa-
ratur ex com-
municatio ma-
ior. de qua
vide apud An-
ton. Nobriſſ.
Sapient. 14.
Anathema
quid sit.

DE ANATHE- MATE SIVE EXCOM- MUNICATIONE.

IULIANIAN IMP. IN EDDICTO AD
populum Constantinopolit. s. Quæ-
niam autem.

Quoniam autem quidam verba pro Tho-
odoro facientes, cum proferuntur impia
conscripta, propter insertam eis blasphemiam
confinunt quidē dicere, quod impia sunt
autē qui talem impietatem euomunt, recu-
anathematizare. Miramur eorū demerentia
quod diuinæ scripturæ contraria agunt
apud Deum, impius & impietas eius :
enim cum actore punietur. Si autem firmis
impietati horribilis est Deo, ille qui impietas
certe separatus est talis à Deo, & anathema
iuste subijcitur. Anathema enim nihil aliud
est, quam p̄cio à Christi corpore, & fieri anathēa.